

Organ	Patientnämnden
Plats	Silvergruvan, Landstingshuset, Västerås
Tidpunkt	Måndagen den 10 oktober 2016
Ledamöter	Anna Maria Romlid (V), Ordförande Rigmor Åkesson (S), 1:e vice ordförande Susanne Henning Aihonen (M), 2:e vice ordförande Kaarina Waardahl (MP) Silvana Enelo-Jansson (M), ersätter Laila Jarstorp (L) Solveig Nilsson (S), Adjungerad ledamot Rikard Eriksson (S), ersätter Peter Molin (M), Adjungerad ledamot
Ersättare	Bahareh Wolde (MP)
Övriga	Ann-Marie Fahlgren, sakkunnig tandläkare Anne-Marie Blomqvist Kangro, kanslichef Charlotta Tonge, handläggare Lotta Rajahalme, mötessekreterare

§ 76 Fastställande av föredragningslista

Patientnämndens beslut

1. Utsänd föredragningslista fastställs.

§ 77 Föregående protokoll

Patientnämndens protokoll från sammanträdet 2016-09-05 anmäls justerat.

§ 78 Justering

Patientnämndens beslut

1. Kaarina Waardahl utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 79 Nästa sammanträde

Patientnämndens beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum måndagen den 5 december 2016 kl 13:30-16:30, innan sammanträdet har nämnden en gemensam lunch.

§ 80 Muntlig information

- Gunnar Andersson projektledare vid vårdvalsenheten och Thord Berglind utvecklingsledare vid Västmanlands kommuner och landsting informerar om samordnad individuell plan - SIP
- Patientnämndens kansli informerar om aktuellt vid kansliet
- Anna Maria och Susanne återrapporterar från patientsäkerhetsdagarna

§ 81 Anmälan av stödpersonärende

Antalet stödpersoner är 29 och antalet pågående uppdrag 32.

§ 82 Anmälan av delegationsbeslut

Protokoll över beslut enligt delegation.

Patientnämndens beslut

1. Anmälan av delegationsbeslut noteras.

§ 83 Sammanträdestider 2017

Sekretariatet har tagit fram ett förslag på sammanträdestider för patientnämnden 2017 enligt följande:

Måndagen den 13 februari kl.13:00-16:00

Måndagen den 10 april kl.13:00-16:00

Tisdagen den 13 juni kl.13:00-16:00

Måndagen den 4 september kl.13:00-16:00

Måndagen den 23 oktober kl.13:00-16:00

Måndagen den 11 december kl.13:00-16:00

Patientnämndens beslut

1. Sammanträdestiderna för 2017 fastställs enligt ovan.

§ 84 Patientärende, Öron näsa halskliniken, Onkologkliniken, Urologkliniken, Medicinkliniken, Intensivvård, Västmanlands sjukhus Västerås

PK 160096

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som stött på komplikationer i behandling på grund av bristande samordning.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till förvaltningschefen för Västmanlands sjukhus Västerås för att påtala vikten av att ha en samordningsfunktion, samt för kännedom till verksamhetscheferna för de berörda klinikerna.

§ 85 Patientärende, Kirurgkliniken, Västmanlandssjukhus Västerås

PK 160158

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som upplevt att personalen inte lyssnat.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till verksamhetschefen för kirurgkliniken för att understryka vikten av att lyssna till patienten.

§ 86 Patientärende, Önsta Gryta familjeläkarmottagning, primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet

PK 160174

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som upplever sig ha blivit kränkt

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till verksamhetschefen för Önsta Gytas flm för att påpeka att patienten inte har någon skyldighet att redogöra för varför denne vill byta läkare.

§ 87 Patientärende, Barn- och ungdomspsykiatri och Vuxenpsykiatri, primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet och Medicinkliniken, Västmanlands sjukhus Västerås

PK 160178

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som upplevt brister i samverkan och bemötande.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till berörda verksamhetschefer för att understryka brister i samordning.

§ 88 Patientärende, Vuxenpsykiatri, primärvård psykiatri och habiliteringsverksamhet

PK 160188

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som nekats provtagning och inte fått information om fortsatt hantering.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till enhetschefen för beroendeenheten för att understryka brister i information till patienten.

§ 89 Patientärende, Hemdals familjeläkarmottagning, primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet

PK 160195

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som upplevt brister i dokumentation.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till verksamhetschef för Hemdals flm för att påpeka brister i remisshantering, dokumentation och information till patienten.

§ 90 Patientärende, FLM Achima Sala, Privata vårdgivare

PK 160214

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som blivit dåligt bemött.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till verksamhetschefen för Achima flm i Sala för att understryka brister i bemötande samt till vårdvalsenheten för kännedom.

§ 91 Patientärende, Urologkliniken, Västmanlands sjukhus Västerås

PK 160263

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som fått vänta länge på behandling och sedan hänvisats till annan ort.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till verksamhetschef för urologkliniken för att understryka brister i information.

§ 92 Patientärende, Ullvi Tuna FLM, primärvård psykiatri och habiliteringsverksamhet

PK 160290

Underlag till ärende är kansliets redogörelse för patient som upplevt komplikationer i och med bristande information.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till enhetschefen för Ullvi Tuna flm för att påpeka brister i information.

§ 93 Patientärende, avdelning 3, Västmanlandssjukhus Köping

PK 160297

Underlag till ärendet är kansliets redogörelse för patient som upplevt bristande hygienrutiner.

Patientnämndens beslut

1. Ärendet överlämnas till verksamhetschefen för Västmanlands sjukhus Köping för understryka vikten av att följa hygienrutiner, samt för kännedom till vårdhygien.

§ 94 Övriga frågor

- Hur många kommuner har skrivit på avtalet om patientnämndsverksamhet?
Tre av kommunerna i länet har skrivit på avtalet, ett nytt brev sänds ut till kommunerna som adresseras till kommunstyrelsens ordförande.

Frågor som berör kommuner som inte har gällande avtal kommer inte att behandlas av nämnden.

Patientnämndens beslut

1. Ett nytt brev, adresserat till kommunstyrelserna, skickas ut till de kommuner som ännu inte undertecknat det nya avtalet om patientnämndsverksamhet.

Vid protokollet

Lotta Rajahalme, mötessekreterare

Justerat 2016-10-24

Anna Maria Romlid
Ordförande

Kaarina Waardahl
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla
2016-10-25 intygas:

Lotta Rajahalme

Investerings- & Låne Ram 2017 - 2019

Investerings- & Låne Ram 2017 – 2019, tkr

	2017	2018	2019
Investeringsvolym	75 000	75 000	75 000
Upplåningsbehov	35 000	35 000	35 000

Investerings- & Låne Ram 2017 – 2019

Investerings- och Låneramen är indikativ i nuläget i avvaktan på beslut i elbuss frågan.

I den rapporterade investeringsvolymen för de kommande tre åren avser 70 000 tkr per år investeringar i bussar.

Investeringsvolymen påverkas av huruvida utbyte av stadsbussar skall göras mot elbussar. Elbussar är förnärvarande i princip dubbelt så dyra i inköp jämfört med biogasbussar varmed avskrivnings- och räntekostnader blir betydligt högre än vid köp av biogasbussar. Dock skall drifts- och underhållskostnader vara i kronor räknat motsvarande lägre per år för elbussar jämfört med biogasbussar. Detta är en förutsättning för att elbuss satsning skall kunna göras.

Rapporterad investeringsvolym innehåller satsningen på utbyte mot elbussar.

Traditionellt upplånas 50% av kapitalet till bussinvesteringar vilket också planeras för de kommande tre åren.

Folktandvården Västmanland AB

Datum

2016-09-30

Till Landstingsfullmäktige

Ägaraktiviteter Folktandvården Västmanland AB

Investeringsberedskap år 2017-2019

Folktandvården Västmanland AB bedömer att bolaget under åren 2017, 2018 och 2019 kommer att behöva ersätta framförallt medicinteknisk- och behandlingsrumsutrustning motsvarande cirka 4,5 mkr, 1,5 mkr och 1,5 mkr.

Kontokredit 2017

Bolaget har för närvarande en kontokredit uppgående till 15 mkr, vilken inte har nyttjats hittills.

Bolaget ser i dagsläget inget behov av att utnyttja krediten, men önskar ändå att kontokrediten kvarstår för att ha en betryggande marginal.

Västerås 2016-09-30

Claes Stenlander

VD

Folktandvården Västmanland AB

2016 -10- 24

MOTION**STOPPA ARTIKLAR SOM INNEHÅLLER MIKROPLASTER**

Dnr LTV(161517)

Den ohejdade spridningen av mikroplaster är ett stort hot mot, i första hand, de marina ekosystemen. Forskarna Oona Lönnstedt och Peter Eklöv vid Uppsala universitet har nyligen publicerat en studie i tidskriften Science, som visar hur abborryngel hellre väljer mikroplaster än naturliga plankton. Plasten leder till döden, antingen direkt genom att den stoppar matsmältningen eller genom att plasten förändrar beteendet så att ynglet lättare blir till ett byte. Försöket gjordes i vatten med nivåer av mikroplast som motsvarar vad som mätts upp i kustnära områden i Östersjön.

Mikroplaster är mycket små plastrester som till slut hamnar i havet och i de djur som lever där. Mikroplaster kommer från många olika källor som t.ex. slitage av bildäck, plastfärg, plastproduktion, tvätt av t.ex. fleece och skräp. Men de finns också i många kosmetiska produkter och hygien- och hushållsprodukter där de tillsätts för att ge en skrubbande effekt.

Exempel på produkter som kan innehålla mikroplaster är duschgelé, peelingkrämer, tandkräm, raklödder, deodoranter och olika rengöringsmedel.

I avvaktan på utredningar och ny lagstiftning finns det åtgärder som vi snabbt kan vidta på lokal nivå. Ett enkelt och effektivt sätt att minska spridningen av mikroplaster är att stoppa användning av denna typ av produkter i landstingets egna verksamheter. Vi kan också medverka till ökad information och konsumentupplysning till anställda och allmänhet kring de negativa effekterna dessa produkter har på miljön.

Centerpartiet yrkar:

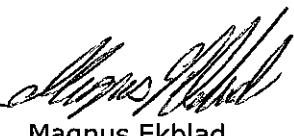
att Landstinget Västmanland snarast inför ett inköpsförbud av hygien- och rengöringsartiklar som innehåller mikroplaster,

att Landstinget Västmanland på olika sätt medverkar till ökad information till allmänheten om effekten av produkter som innehåller mikroplaster.

För Centerpartiet

Birgitta Andersson
Gruppledare

Barbro Larsson
fullmäktigeledamot

Magnus Ekblad
fullmäktigeledamot

Gustaf Eriksson
fullmäktigeledamot

NÄRODLAD
POLITIK

Centerpartiet
VÄSTMANLAND

**LANDSTINGET VÄSTMANLAND
ANKOM**

2016 -11- 09

Dnr. LTV161623-1

Motion till landstingsfullmäktige Västmanland**Inför ersättning för rondning i särskilda boenden**

Äldre, multisjuka personer som bor i kommunala särskilda boenden (SÄBO) har ett stort vårdbehov. Ansvaret för omvårdnaden ligger hos landstinget, som ger vårdcentralsläkare i uppdrag utföra ronder eller göra läkarbesök på SÄBO. För att vårdcentralerna ska ha ett incitament till att utföra dessa ronder, måste en skälig ersättning utgå till dem för deras arbete.

Rondning på SÄBO utförda av vårdcentralsläkare finns inte med i primärvårdsprogrammet, utan regleras i det samverkansavtal som finns sedan 1 september 2012 mellan landstinget och länets kommuner för läkarmedverkan i särskilt boende, dagverksamhet och kommunal hemsjukvård. Den här motionen fokuserar på den del av avtalet som handlar om äldre som bor i SÄBO.

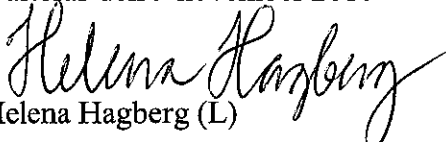
Avtalet reglerar såväl omfattning som innehåll i läkarens insatser. I praktiken innebär det att vårdcentralernas läkare besöker kommunala SÄBO kontinuerligt för att undvika att dessa patienter ska behöva uppsöka sjukhusvård. För varje patient är 4 minuter läkarkontakt avsatt per vecka. Så långt som det är möjligt ska läkarinsatsen vara planerad och ske under kontorstid, men det framgår tydligt i avtalet att det dock ska vara enkelt att kunna nå aktuell läkare även i akuta situationer.

Om en och samma läkare kontinuerligt ronderar ett SÄBO, lär läkaren känna sina patienter, vilket leder till att antalet "onödiga" inläggningar i slutenvården minskar. Det innebär först och främst att kostnaderna för landstinget minskar, men vinsten för patienten är också stor som slipper ligga på sjukhus.

Mot anledning av ovanstående yrkas

att införa en ersättning för rondning i särskilda boenden.

Västerås den 9 november 2016

Helena Hagberg (L)

Protokollsanteckning med anledning av landstingsstyrelsens behandling av ärende "Komplettering av landstingsplan

Det är med stor oro som Landstingsalliansen konstaterar att de prognostiserade skatteintäkterna som kompletteringsbudgeten redovisar och som är en viktig förutsättning för en budget i balans minskar jämfört med den landstingsplan som antogs i juni. I kompletteringsbudgeten redovisas att skatteintäkterna minskar med 367 miljoner kronor 2017-2019. Visserligen redovisas en prognostiserad ökning av de generella och riktade statsbidragen men det är långt ifrån vad som behövs för att täcka att skatteintäkterna minskar. Flera av de riktade statsbidragen gäller till och med 2018. Statsbidragsökningarna har dessutom som syfte att täcka kostnader som uppkommer med anledning av beslut i regering och riksdag. Utvecklingen är en bekräftelse på att nuvarande regeringspolitik inte främjar ökad tillväxt och därmed ökade skatteintäkter.

Den rödgröna majoriteten har för verksamheterna redovisat att nu måste landstinget spara ytterligare. Vi förutsätter att det innebär att alla kostnads- och intäktsposter ska ses över. Det är därför förvånande, ja till och med anmärkningsvärt att kompletteringsbudgeten inte innehåller mer av förslag och konstruktiva idéer över vad som behöver göras. Direkt kontraproduktivt är att i beskrivningen av ärendet redovisas "Under förutsättning av att fullmäktige beslutar att ändra namn från Landstinget Västmanland till Region Västmanland kommer "landsting" att bytas ut till "region" i planen". Ett namnbyte innebär kostnader på omkring 3 - 5 miljoner kronor för Landstinget Västmanland och innebär inget mervärde eller har några mätbara effekter. Dessutom kan namnet behöva bytas inom några år igen om riksdagen beslutar om en ny länsindelning. Det är enligt vår mening ett exempel på dåligt ledarskap att agera som den rödgröna majoriteten gör.

I vår landstingsplan för perioden 2017-2019 har vi redovisat en serie förslag som på konstruktivt sätt bidrar till att öka förutsättningarna att hantera den allt sämre situation som landstinget befinner sig i. För att nå och sedan behålla en ekonomi i balans inom vården är effektiviseringar nödvändiga. För att få fler att välja den västmanländska vården krävs ökad tillgänglighet. Ett sätt att kombinera dessa utmaningar är digitalisering. Investeringar i IT är kostnadsdrivande om inte effektiviseringar görs i andra delar av organisationen. Därför har alliansen föreslagit att mätetal ska införas som mäter digitaliseringens nyttoeffekter. I översynen av Landstingskontoret och Verksamhets och Ledningsstöd konstateras att kostnaderna ökat med 11 % till stor del beroende av IT. Arbetstiden på landstingskontoret har senaste året ökat med motsvarande 20 årsarbetare främst på grund av digitalisering. Effektiviseringar i vården är svåra att uttyda eftersom underskottet fortsätter öka. Då kostnaderna drar iväg utgår vi från att mätetal inom kort införs för ytterligare investeringar i IT.

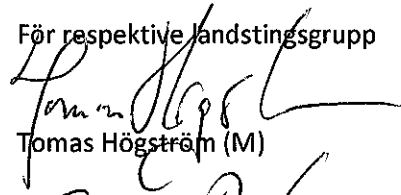
Vi har sedan tidigare även redovisat betydelsen av och lagt förslag som innebär att landstingets behov av hyrpersonal ska minska, ökade intäkter genom såld vård och effektiviseringar av den centrala administrationen.

I skrivelsen som medföljer tabellverket redovisas att ytterligare krav om effektiviseringar på 68,2 miljoner kronor 2019 kommer att arbetas in i Landstingsplan 2018-2020. Effektiviseringskraven för 2017 på 24,1 miljoner kronor och 21,3 miljoner kronor 2018 hanteras genom att ianspråkta medel som idag redovisas under landstingsstyrelsens egentligt oförutsett/buffert. Åtgärderna är ett sätt för landstingsmajoriteten att köpa sig tid. Inga förslag om vilka åtgärder som är tänkbara redovisas i ärendet vilket undergräver förtroendet för landstingsledningen.

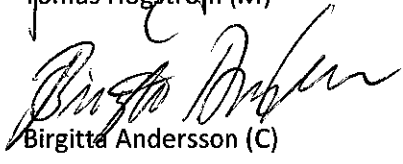
Landstinget Västmanland har sedan tidigare beslutat om ett omfattande investeringsprogram i nya lokaler. Vi anser att hela investeringsbudgeten behöver ses över.

Landstingsmajoriteten fortsätter att planera utifrån att inte följa vad som gäller för "god ekonomisk hushållning" vilket riskerar att på sikt ytterligare undergräva landstingets ekonomiska ställning.

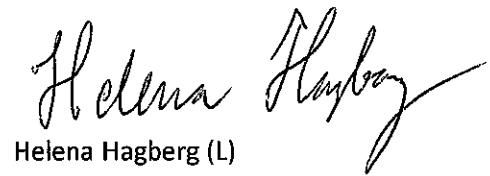
För respektive landstingsgrupp

Tomas Högström (M)

Birgitta Andersson (C)

Helena Hagberg (L)

Malin Gabrielsson (KD)

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

1 UPPGIFTER

Landstingsstyrelsen är landstingets ledande politiska förvaltningsorgan och har det övergripande ansvaret för landstingets utveckling och ekonomiska ställning.

Landstingsstyrelsen har följande ansvar och uppgifter.

Styrning och ledning

- Leder, styr och samordnar förvaltningen av landstingets angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet, över landstingets företag och sådana kommunalförbund som landstinget är medlem i.
  1. Leder, styr och samordnar arbetet med mål, riktlinjer och ekonomiska ramar för hela landstingets verksamhet och tar nödvändiga initiativ.
  2. Utser landstingsdirektör.
  3. Utarbetar planeringsförutsättningar och utfärdar anvisningar till nämnderna och landstingsstyrelsens förvaltningar rörande förslag till budget samt ekonomi och verksamhetsuppföljning.
  4. Övervakar att landstingsfullmäktiges mål, policy och ekonomi följs, att den löpande förvaltningen bedrivs rationellt och ekonomiskt, att räkenskaperna är rättvisande, att den interna kontrollen är tillräcklig samt beaktar möjligheterna till förbättring och utveckling.
  5. Ser till att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder och de företag, som landstinget helt eller delvis äger eller annars har intresse i, om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.
  6. Har fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag, som landstinget helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst avseende ändamål, ekonomi och om uppställda direktiv följs men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för landstinget såsom samordning och förslag till ägardirektiv.
  7. Årligen i beslut prövar om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som landstinget helt eller delvis äger eller annars har intresse i under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Finner styrelsen att brister förelegat ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.
  8. **Ansvarar för, leder och samordnar det regionala tillväxtarbetet i länet samt ansvarar för samverkan med kommunerna i de gränsöverskridande frågorna.**

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

- Är fullmäktiges beredande och verkställande organ
  1. Bereder ärenden som ska beslutas av fullmäktige och verkställer fullmäktiges beslut i den mån verkställigheten inte uppdragits åt någon annan.
  2. Träffar överenskommelser och avtal inom ramen för fullmäktiges beslut.
  3. Fullgör de uppdrag som fullmäktige överlämnat till landstingsstyrelsen, samt i de frågor där inte annan nämnd har ansvaret eller då det är oklart om vem som ska handlägga ärendet, avgöra ärendet.
  4. Själv eller genom ombud för landstingets talan i alla mål och ärenden i den mån detta inte på grund av lag eller annan författning eller fullmäktiges beslut ankommer på annan.
- Är landstingets centrala arbetsgivarorgan och har ett övergripande arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar.
- Leder och samordnar landstingets kommunikationsverksamhet.
- Leder och samordnar landstingets IT-verksamhet.

Ekonomi

- Ansvarar för medelsförvaltning, placering och upplåning av medel inom de riktlinjer landstingsfullmäktige bestämt samt övrig ekonomisk förvaltning.
- Svarar för landstingets delårsrapport och årsredovisning enligt lagen om kommunal redovisning,
- Svarar för förvaltningen av landstingets fasta och lösa egendom i den mån sådan egendomsförvaltning inte uppdragits åt annan.
- Svarar för landstingets donationsförvaltning.

Fastigheter

- Ansvarar för långsiktig försörjning av mark och byggnader för landstingets verksamheter, för administration, skötsel, planerat och akut underhåll av den fasta egendomen samt för hyra och annan upplåtelse av nyttjanderätter.
- Utövar ägaransvar för landstingets fastigheter, köper och försäljer fastigheter samt ansvarar för ny- till- och ombyggnad. Strategiska fastighetsfrågor och de som överstiger en investering med 20 mkr ska beslutas av fullmäktige.

Regional utveckling

Landstingsstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för de regionala utvecklingsfrågorna.

- Framtagande av förslag till regionalt utvecklingsprogram för Västmanlands län.
- Uppföljning av regionalt utvecklingsprogram för Västmanlands län.
- Samordning av regionala utvecklingsinsatser i Västmanlands län
- Fördelning av statliga 1:1 medlen.
- Infrastrukturplanering och upprätta länsplan för regional transportinfrastruktur.
- Förslag till regionala program inom EU:s sammanhållningspolitik.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

- **Näringslivsutveckling, forskning och innovationer.**
- **Kulturfrågor och regional kulturplan.**
- **Lärande, kompetensförsörjning och arbetsmarknadsfrågor.**

Hälso- och sjukvård

Landstingsstyrelsen är tillika hälso- och sjukvårdsnämnd och tandvårdsnämnd.

- Utövar den övergripande planeringen och ledningen av hälso- och sjukvård, tandvård och stöd- och service till vissa funktionshindrade, i enlighet med det ansvar som anges i författningar.
- Svarar för forskning inom hälso- och sjukvårdens område.
- Svarar för vad som ankommer på landstinget i egenskap av hälso- och sjukvårdshuvudman inom utbildningsområdet.

Speciallagstiftning

- Är krisledningsnämnd och ansvarar för beredskaps- och katastrofplanering samt för utbildning och övningar inom området.
- Är arkivmyndighet i enlighet med bestämmelserna i Arkivlagen.
- Är personuppgiftsansvarig i enlighet med bestämmelserna i personuppgiftslagen och patientdatalagen för den behandling av personuppgifter som styrelsen utför.
- Svarar för befolkningens behov av skydd mot spridning av smittsamma sjukdomar i enlighet med smittskyddslagen, om inte detta ankommer på annan.
- Svarar för landstingets ansvar inom strålsäkerhetsområdet.
- Är styrelse för Tärna folkhögskola.

Landstingsstyrelsen som driftsnämnd

- Ansvarar för att verksamheten inom styrelsens ansvarsområde bedrivs i enlighet med de uppdrag och riktlinjer som fullmäktige och/eller landstingsstyrelsen har bestämt, såväl som de föreskrifter som kan finnas i lag eller annan författning.
- Ansvarar för att verksamheten inom styrelsens ansvarsområde utförs på ett rationellt och ekonomiskt sätt, att räkenskaperna är rättvisande och att den interna kontrollen är tillräcklig.
- Ansvarar för att kvaliteten i verksamheten inom styrelsens ansvarsområde systematiskt och fortlöpande analyseras, säkras och utvecklas.
- Följer upp och utvärderar verksamheten inom sitt ansvarsområde.
- Medverkar i utveckling, förbättring och effektivisering av verksamheten inom ramen för uppdraget.
- Rapporterar om ekonomi och verksamhet enligt lämnade anvisningar.

---

2 LEDAMÖTER

Landstingsstyrelsen består av femton ledamöter och sju ersättare.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

3 ORDFÖRANDE

Landstingsfullmäktige utser bland styrelsens ledamöter en ordförande och en förste vice ordförande samt en andre vice ordförande vilka utgör styrelsens presidium. Ordförande ska leda, samordna och övervaka styrelsens arbete. Om varken ordförande eller vice ordförande kan närvara vid sammanträde med styrelsen, utser styrelsen annan ledamot att tillfälligt fullgöra ordförandes uppgifter vid sammanträdet.

Om ordföranden för längre tid är hindrad att fullgöra sitt uppdrag, får styrelsen utse annan ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

4 UTSKOTT OCH BEREDNINGAR

Landstingsstyrelsen utser ett Arbetsutskott som består av sju ledamöter och fem ersättare.

Landstingsstyrelsen utser ett Utskott för Tärna folkhögskola som består av tre ledamöter och tre ersättare.

Landstingsstyrelsen utser en Beredning för folkhälsa och sjukvård som består av elva ledamöter och fem ersättare.

Landstingsstyrelsen utser en Beredning för regional utveckling som består av elva ledamöter och fem ersättare.

Landstingsstyrelsens utser inom respektive utskott och beredning en ordförande och en vice ordförande.

5 NÄRVARO- OCH YTTRANDERÄTT FÖR ANNAN ÄN LEDAMOT

Ersättare har rätt att närvara och yttra sig i överläggningarna.

Ersättare från parti som inte har ordinarie ledamot i styrelsen har rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Rätt att närvara vid styrelsens sammanträden och att yttra sig i överläggningarna tillkommer landstingsdirektören, tjänsteman som utsetts av landstingsdirektören eller annan på styrelsens begäran.

6 TID OCH PLATS FÖR SAMMANTRÄDEN

Landstingsstyrelsen bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Sammanträde ska även hållas, när minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller ordföranden finner att det behövs.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

7 KALLELSE TILL SAMMANTRÄDE

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Före varje sammanträde med styrelsen ska styrelsens ledamöter och ersättare få en kallelse och preliminär föredragningslista, som regel en vecka före sammanträdet. Slutlig föredragningslista fastställs vid varje sammanträdes början.

Representanter för massmedia i länet ska beredas tillgång till styrelsens sammanträdeshandlingar i den mån dessa inte omfattas av sekretess eller avser myndighetsutövning.

8 ANMÄLAN AV FÖRHINDER

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelsens sekreterare.

9 FÖREDRAGNING

Föredragning inom styrelsen sker av ordföranden eller på dennes uppdrag av någon av landstingets tjänstemän. Styrelsen kan uppdra beredning och föredragning av visst ärende eller viss grupp av ärenden åt en eller flera särskilda ledamöter eller åt någon av landstingets tjänstemän.

10 PROTOKOLL

Protokollet justeras av landstingsstyrelsens ordförande och en ledamot. Styrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan styrelsen justerar den.

Landstingsstyrelsens sekreterare ansvarar för att landstingsstyrelsens beslut delges dem som är berörda av beslutet. Fullständiga protokoll ska delges fullmäktige och landstingets revisorer.

11 DELEGATION

Styrelsen får uppdra åt ledamot eller ersättare eller åt grupp av ledamöter och/eller ersättare eller åt tjänsteman att på styrelsens vägnar besluta i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden, dock inte i fall som avses i Kommunallagens 6 kap 34 §. Beslut som fattas på delegation ska anmälas till styrelsen som bestämmer hur det ska ske.

Landstingsstyrelsen fastställer en delegationsordning där det även framgår om landstingsdirektören/förvaltningschef/motsvarande får rätt att vidaredelegera. Beslut som fattats på vidaredelegation ska anmälas till chefen, vilken i sin tur ska anmäla delegationsbeslut i den ordning nämnden bestämmer.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

12 ARKIV

För vården av landstingsstyrelsens arkiv gäller det arkivreglemente som fullmäktige fastställt.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

---

13 ARBETSUTSKOTT

13.1 UPPGIFTER

Arbetsutskottet bereder samtliga ärenden till landstingsstyrelsen.

Därutöver fullgör arbetsutskottet följande uppdrag.

- Har fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag, som landstinget helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst avseende ändamål, ekonomi och om uppställda direktiv följs men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för landstinget såsom samordning och förslag till ägardirektiv.
- Ansvarar för medelsförvaltning, placering och upplåning av medel inom de riktlinjer landstingsfullmäktige bestämt samt övrig ekonomisk förvaltning.
- Svarar för förvaltningen av landstingets fasta och lösa egendom i den mån sådan inte uppdragits åt annan.
- Svarar för att ta fram underlag för långsiktig försörjning av mark och byggnader för landstingets verksamheter.
- Svarar för administration, skötsel, planerat och akut underhåll av den fasta egendomen samt för hyra och annan upplåtelse av nyttjanderätter.
- Svarar för att ta fram underlag och förslag till beslut vid köp och försäljning av landstingets fastigheter samt ansvarar för att verkställa ny- till- och ombyggnad av landstingets fastigheter.
- Är landstingets centrala arbetsgivarorgan och har ett övergripande arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar samt är löne- och pensionsmyndighet.
  1. Svarar för övergripande arbetsgivar-, arbetsmiljö- och personalpolitiska frågor.
  2. Svarar för löne- och pensionspolitik.
  3. Förhandlar på landstingets vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt om medbestämmande i arbetslivet.
  4. Med bindande verkan för landstinget genom kollektivavtal reglerar frågor om förhållandet mellan landstinget som arbetsgivare och dess medarbetare.
  5. Lämnar uppdrag som avses i Lag om vissa kommunala befogenheter.
  6. Beslutar, efter samråd med landstingsstyrelsen, om stridsåtgärd.
  7. Avgör frågor om tolkning och tillämpning av reglementen, avtal och andra bestämmelser som rör förhållandet mellan landstinget som arbetsgivare och dess medarbetare.
  8. Själv eller genom av utskottet utsett ombud föra landstingets talan i mål och ärende som rör förhållandet mellan landstinget som arbetsgivare och dess medarbetare.
  9. Övervakar tillämpningen av avtal och bestämmelser samt gör de

---

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

erinringar som kan föranledas av detta.

10. Ger råd och upplysningar om tolkning av arbetsrättsliga författningar och avtal.

- Är landstingets arkivmyndighet.
- Ansvaret regleras i arkivreglemente för Landstinget Västmanland.
- Utövar den ledningsfunktion som enligt lag ankommer på landstinget vid extraordinära händelser i fredstid. Ansvaret regleras i reglemente för Krisledningsnämnden.

13.2 LEDAMÖTER

Arbetsutskottet består av sju ledamöter och fem ersättare.

13.3 ORDFÖRANDE

Arbetsutskottet har en ordförande och en vice ordförande vilka utses av landstingsstyrelsen. Ordförande ska leda, samordna och övervaka utskottets arbete. Om varken ordförande eller vice ordförande kan närvara vid sammanträde med arbetsutskottet, utser arbetsutskottet annan ledamot att tillfälligt fullgöra ordförandes uppgifter vid sammanträdet.

Om ordföranden för längre tid är hindrad att fullgöra sitt uppdrag, utser landstingsstyrelsen annan ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

13.4 NÄRVARO- OCH YTTRANDERÄTT FÖR ANNAN ÄN LEDAMOT

Ersättare närvarar vid arbetsutskottets möte vid ordinarie ledamots frånvaro.

Rätt att närvara vid arbetsutskottets sammanträden och att yttra sig i överläggningarna tillkommer landstingsdirektören, tjänsteman som utsetts av landstingsdirektören eller annan på utskottets begäran.

13.5 TID OCH PLATS FÖR SAMMANTRÄDEN

Utskottet bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Sammanträde ska även hållas, när minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller ordföranden finner att det behövs.

13.6 KALLELSE TILL SAMMANTRÄDE

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Före varje sammanträde med utskottet ska utskottets ledamöter och ersättare få en kallelse och preliminär föredragningslista, som regel en vecka före sammanträdet. Slutlig föredragningslista fastställs vid varje sammanträdes början.

Representanter för massmedia i länet ska beredas tillgång till utskottets sammanträdeshandlingar i den mån dessa inte omfattas av sekretess eller avser myndighetsutövning.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

13.7 ANMÄLAN AV FÖRHINDER

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till utskottets sekreterare.

13.8 FÖREDRAGNING

Föredragning inom utskottet sker av ordföranden eller på dennes uppdrag av någon av landstingets tjänstemän. Arbetsutskottet kan uppdra beredning och föredragning av visst ärende eller viss grupp av ärenden åt en eller flera särskilda ledamöter eller åt någon av landstingets tjänstemän.

13.9 PROTOKOLL

Protokollet justeras av utskottets ordförande och en ledamot. Utskottet kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan utskottet justerar den.

Utskottets sekreterare ansvarar för att utskottets beslut delges dem som är berörda av besluten. Fullständiga protokoll delges landstingsstyrelsen.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

---

14 UTSKOTT FÖR TÄRNA FOLKHÖGSKOLA

14.1 UPPGIFTER

Utskottet för Tärna folkhögskola ansvarar för skolans pedagogiska verksamhet.

- Har fortlöpande uppsikt över den pedagogiska verksamhet som bedrivs. I denna funktion ingår att planera, följa upp och utvärdera att skolans pedagogiska verksamheter bedrivs rationellt, effektivt och ekonomiskt enligt uppställda krav.
- Ansvarar för att uppföljning och utvärdering av den pedagogiska verksamheten genomförs och rapporteras till landstingsstyrelsen och fullmäktige.
- Bereder eller yttrar sig i ärenden som skall beslutas av fullmäktige och landstingsstyrelsen och verkställa beslut i den mån verkställigheten inte uppdragits åt någon annan.
- Rapporterar om ekonomi och verksamhet i enlighet med landstingsstyrelsens anvisningar.

14.2 LEDAMÖTER

Utskottet består av tre ledamöter och tre ersättare.

14.3 ORDFÖRANDE

Utskottet har en ordförande och en vice ordförande vilka utses av landstingsstyrelsen. Ordförande ska leda, samordna och övervaka utskottets arbete. Om varken ordförande eller vice ordförande kan närvara vid sammanträde med utskottet, utser utskottet annan ledamot att tillfälligt fullgöra ordförandes uppgifter vid sammanträdet.

Om ordföranden för längre tid är hindrad att fullgöra sitt uppdrag, utser landstingsstyrelsen annan ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

14.4 NÄRVARO- OCH YTTRANDERÄTT FÖR ANNAN ÄN LEDAMOT

Ersättare har rätt att närvara och yttra sig i överläggningarna.

Ersättare från parti som inte har ordinarie ledamot i utskottet har rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Rätt att närvara vid utskottets sammanträden och att yttra sig i överläggningarna tillkommer landstingsdirektören, tjänsteman som utsetts av landstingsdirektören eller annan på utskottets begäran.

14.5 TID OCH PLATS FÖR SAMMANTRÄDEN

Utskottet bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Sammanträde ska även

---

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

hållas, när ordföranden finner att det behövs.

14.6 KALLELSE TILL SAMMANTRÄDE

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Före varje sammanträde med utskottet ska utskottets ledamöter och ersättare få en kallelse och preliminär föredragningslista, som regel en vecka före sammanträdet. Slutlig föredragningslista fastställs vid varje sammanträdes början.

Representanter för massmedia i länet ska beredas tillgång till utskottets sammanträdeshandlingar i den mån dessa inte omfattas av sekretess eller avser myndighetsutövning.

14.7 ANMÄLAN AV FÖRHINDER

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till utskottets sekreterare.

14.8 FÖREDRAGNING

Föredragning inom utskottet sker av ordföranden eller på dennes uppdrag av någon av landstingets tjänstemän. Utskottet kan uppdra beredning och föredragning av visst ärende eller viss grupp av ärenden åt en eller flera särskilda ledamöter eller åt någon av landstingets tjänstemän.

14.9 PROTOKOLL

Protokollet justeras av utskottets ordförande och en ledamot. Utskottet kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan utskottet justerar den.

Utskottets sekreterare ansvarar för att utskottets beslut delges dem som är berörda av beslut. Fullständiga protokoll delges landstingsstyrelsen.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

---

15 BEREDNING FÖR FOLKHÄLSA OCH SJUKVÅRD

15.1 UPPGIFTER

Beredningen har befolkningens behov och finansieringsperspektiv som utgångspunkt för sitt uppdrag.

Beredningen svarar för att fortlöpande hålla sig informerad om befolkningens hälsoutveckling, inklusive tandhälsa, och behov av såväl förebyggande som sjukvårdande insatser.

Beredningen samarbetar med kommunerna i såväl folkhälso- som sjukvårdsfrågor.

Beredningen ska vidare hålla sig informerad om

- utvecklingen av landstingets forskningsverksamhet och högre utbildning,
- läkemedelsfrågor,
- smittskyddsläget och andra övergripande patientsäkerhets- och kvalitetsfrågor,
- landstingets arbete med de nationella överenskommelserna,
- e-hälsoutvecklingen,
- vårdens kostnadsutveckling,
- omvärldens utveckling inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Med det som utgångspunkt

- bereder och initierar beredningen frågor som rör befolkningens behov av hälso- och sjukvård samt tandvård som ska hanteras av landstingsstyrelsen,
- initierar beredningen vid behov utveckling av styrsystemen inom hälso- och sjukvården.

15.2 LEDAMÖTER

Beredningen består av elva ledamöter och fem ersättare. Valbara till beredningen är ledamöter och ersättare i landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige.

15.3 ORDFÖRANDE

Beredningen har en ordförande och en vice ordförande vilka utses av landstingsstyrelsen. Ordförande ska leda, samordna och övervaka beredningens arbete. Om varken ordförande eller vice ordförande kan närvara vid sammanträde med beredningen, utser beredningen annan ledamot att tillfälligt fullgöra ordförandes uppgifter vid sammanträdet.

Om ordföranden för längre tid är hindrad att fullgöra sitt uppdrag, utser landstingsstyrelsen annan ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

15.4 NÄRVARO- OCH YTTRANDE RÄTT FÖR ANNAN ÄN LEDAMOT

Ersättare har rätt att närvara och yttra sig i överläggningarna.

Ersättare från parti som inte har ordinarie ledamot i beredningen har rätt att få sin mening antecknat till protokollet.

Rätt att närvara vid beredningens sammanträden och att yttra sig i överläggningarna tillkommer landstingsdirektören, tjänsteman som utsetts av landstingsdirektören eller annan på beredningens begäran.

15.5 TID OCH PLATS FÖR SAMMANTRÄDEN

Beredningen bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Sammanträde ska även hållas när minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller ordföranden finner att det behövs.

15.6 KALLELSE TILL SAMMANTRÄDE

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Före varje sammanträde med beredningen ska beredningens ledamöter och ersättare få en kallelse och preliminär föredragningslista, som regel en vecka före sammanträdet. Slutlig föredragningslista fastställs vid varje sammanträdes början.

Representanter för massmedia i länet ska beredas tillgång till beredningens sammanträdeshandlingar i den mån dessa inte omfattas av sekretess eller avser myndighetsutövning.

15.7 ANMÄLAN AV FÖRHINDER

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till beredningens sekreterare.

15.8 FÖREDRAGNING

Föredragning inom beredningen sker av ordföranden eller på dennes uppdrag av någon av landstingets tjänstemän. Beredningen kan uppdra beredning och föredragning av visst ärende eller viss grupp av ärenden åt en eller flera särskilda ledamöter eller åt någon av landstingets tjänstemän

15.9 PROTOKOLL

Protokollet justeras av beredningens ordförande och en ledamot. Beredningen kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan beredningen justerar den.

Fullständiga protokoll delges landstingsstyrelsen.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

---

16 BEREDNING FÖR REGIONAL UTVECKLING

16.1 UPPGIFTER

Beredningen svarar för att frågorna inom landstingsstyrelsens ansvar för regional utveckling fortlöpande belyses ur ett landstingsperspektiv.

- Tydliggöra landstingets aspekter i arbetet med regionalt utvecklingsprogram.
- Tydliggöra landstingets aspekter i arbetet med den regionala kulturplanen.
- Följa verksamheten inom kommunalförbunden Västmanlands Teater och Västmanlandsmusiken.
- Tydliggöra landstingets aspekter i arbetet med länets kompetensförsörjning och utvecklingen av arbetsmarknaden i Västmanland.
- Bereda landstingets miljöpolicy och miljöprogram samt samordna detta arbete med det regionala miljöuppdraget.

16.2 LEDAMÖTER

Beredningen består av 11 ledamöter och fem ersättare. Valbara till beredningen är ledamöter och ersättare i landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige.

16.3 ORDFÖRANDE

Beredningen har en ordförande och en vice ordförande vilka utses av landstingsstyrelsen. Ordförande ska leda, samordna och övervaka beredningens arbete. Om varken ordförande eller vice ordförande kan närvara vid sammanträde med beredningen, utser beredningen annan ledamot att tillfälligt fullgöra dennes uppgifter.

Om ordföranden för längre tid är hindrad att fullgöra sitt uppdrag, utser landstingsstyrelsen annan ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

16.4 NÄRVARO- OCH YTTRANDERÄTT FÖR ANNAN ÄN LEDAMOT

Ersättare har rätt att närvara och yttra sig i överläggningarna.

Ersättare från parti som inte har ordinarie ledamot i beredningen har rätt att få sin mening antecknat till protokollet.

Rätt att närvara vid beredningens sammanträden och att yttra sig i överläggningarna tillkommer landstingsdirektören, tjänsteman som utsetts av landstingsdirektören eller annan på beredningens begäran.

16.5 TID OCH PLATS FÖR SAMMANTRÄDEN

Beredningen bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Sammanträde ska

---

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

även hållas när minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller ordföranden finner att det behövs.

16.6 KALLELSE TILL SAMMANTRÄDE

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Före varje sammanträde med beredningen ska beredningens ledamöter och ersättare få en kallelse och preliminär föredragningslista, som regel en vecka före sammanträdet. Slutlig föredragningslista fastställs vid varje sammanträdes början.

Representanter för massmedia i länet ska beredas tillgång till beredningens sammanträdeshandlingar i den mån dessa inte omfattas av sekretess eller avser myndighetsutövning.

16.7 ANMÄLAN AV FÖRHINDER

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till beredningens sekreterare.

16.8 FÖREDRAGNING

Föredragning inom beredningen sker av ordföranden eller på dennes uppdrag av någon av landstingets tjänstemän. Beredningen kan uppdra beredning och föredragning av visst ärende eller viss grupp av ärenden åt en eller flera särskilda ledamöter eller åt någon av landstingets tjänstemän

16.9 PROTOKOLL

Protokollet justeras av beredningens ordförande och en ledamot. Beredningen kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan beredningen justerar den.

Fullständiga protokoll delges landstingsstyrelsen.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

---

17 STRATEGISK REGIONAL BEREDNING

17.1 Uppgifter

Den strategiska regionala beredningens uppgifter är

- Samråda, samordna och lämna förslag i frågor som är strategiska och viktiga för regionens utveckling och som regionen ansvarar för.
- Samråda, samordna och lämna förslag i de frågor som är av betydelse för länets utveckling och där regionen och kommunerna har sitt respektive ansvar. Exempel på detta är avtals- och policyfrågor inom hälso- och sjukvården.
- Vara ett forum för kommunal och regional omvärlds- och intressebevakning.

Obligatoriska uppgifter är att bereda regionalt utvecklingsprogram, länsplan för regional transportinfrastruktur, regionalt tillväxtprogram (Affärsplan Västmanland), regional kulturplan, kollektivtrafik, folkhälsopolicy och gemensamma EU-frågor.

Den strategiska regionala beredningen kan besluta om rekommendationer till regionen och kommunerna. Beredningen ska eftersträva konsensusbeslut utifrån syftet att stödja utvecklingen i hela länet.

17.2 Tillsättande av politiska samverkansgrupper

Den strategiska regionala beredningen kan tillsätta och avsluta fasta eller tillfälliga politiska samverkansgrupper kring olika verksamhetsområden/frågeställningar.

Uppdrag, sammansättning och formerna för de politiska samverkansgrupperna beslutas av den strategiska regionala beredningen i samband med tillsättande av grupperna.

Inför starten av den strategiska regionala beredningen år 2017 inrättar landstingsstyrelsen på prov tre politiska samverkansgrupper under perioden 2017-2018. Grupperna ska ha följande uppdrag

- En grupp som ska hantera gränsöverskridande frågor som rör **äldre** inom området hälsa, vård och omsorg.
- En grupp som ska hantera gränsöverskridande frågor som rör **barn/unga** inom området socialtjänst, skola och vård.
- En grupp som ska hantera regionala **kultur-/idrottsfrågor**.

Samverkansgruppernas uppdragsbeskrivning och antalet ledamöter fastställs av landstingsstyrelsen.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

17.3 Mandattid

Om inte annat beslutas vid utseendet är den första mandattiden för ledamöterna från den 1 januari 2017 till och med den 31 december 2018. Därefter är mandattiden fyra år från den 1 januari året efter det att allmänna val till kommun- och landstingsfullmäktige hållits.

17.4 Ledamöter

Den strategiska regionala beredningen är organisatoriskt knuten till regionstyrelsen. Beredningen består av minst 25 ledamöter och kan som mest bestå av 30 ledamöter. Ledamöterna utses på följande sätt

Varje kommun utser två ledamöter, där den ena ledamoten är kommunstyrelsens ordförande och den andra är ledande företrädare för oppositionen i kommunen.

Regionen utser minst fem ledamöter och maximalt 10 ledamöter. Valbara till beredningen är ledamöter och ersättare i regionstyrelsen och regionfullmäktige. Regionens ledamöter utses av regionstyrelsen.

Tre ledamöter utgörs av regionstyrelsens presidium och de övriga ledamöterna utses på ett sådant sätt att samtliga partier som är representerade i regionstyrelsen har minst en ledamot i beredningen (hänsyn ska då även tas till vilka partier som blir företrädade genom ledamöterna från kommunerna) samt att beredningen speglar den politiska majoriteten i regionen.

Den strategiska regionala beredningen har inga ersättare.

17.5 Ordförande

Regionen utser beredningens ordförande bland sina majoritetsledamöter och en vice ordförande bland sina oppositionsledamöter. Kommunerna utser en 1e vice ordförande bland sina majoritetsledamöter och ytterligare en vice ordförande bland sina oppositionsledamöter.

Ordförandena utgör tillsammans beredningens presidium och har uppgiften att leda och planera beredningens arbete.

17.6 Närvaro- och yttranderätt för annan än ledamot

Den strategiska regionala beredningen kan adjungera sakkunniga. Adjungerad sakkunnig har närvaro- och yttranderätt.

17.7 Tid och plats för sammanträden

Den strategiska regionala beredningen sammanträder minst sex gånger per år. Sammanträde ska därtill hållas när ordföranden eller minst en tredjedel av ledamöterna begär detta.

17.8 Kallelse till sammanträde

Ordföranden svarar för kallelse.

Reglemente för Landstingsstyrelsen 2017-2018

Kallelse ska vara åtföljd av föredragningslista som upptar de ärenden som avses behandlas och åtföljas av de handlingar som ordföranden bestämmer. Kallelse ska skickas ut 14 dagar före sammanträdet.

17.9 Anmälan av förhinder

Ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde ska snarast anmäla detta till beredningens sekreterare.

17.10 Protokoll

Vid sammanträde med den strategiska regionala beredningen ska protokoll föras som undertecknas av ordförande och justeras av en utsedd ledamot.

Protokoll från den strategiska regionala beredningen expedieras till Region Västmanlands styrelse och kommunstyrelsen i samtliga kommuner i Västmanlands län samt till den som berörs av ett ärende.

---

18 REFERENS

Fastställd av landstingsfullmäktige 2014-07-17, § 70. Reviderad 2016-11-23, § xx.

Reglemente för Kollektivtrafiknämnden 2017 - 2018

1 UPPGIFTER

Nämnden ska fullgöra de uppgifter som följer av Landstinget Västmanlands ansvar för den regionala kollektivtrafiken, när uppgiften inte enligt lag eller landstingsfullmäktiges beslut ska fullgöras av någon annan.

Nämnden ansvarar för beställarstyrningen av regional kollektivtrafik för länsinvånarna. Befolkningsperspektiven ska för kollektivtrafiknämnden utgöra en viktig grund såväl vid utbyggnad som verksamhetsbegränsningar.

I nämndens uppdrag ingår att

- svara för strategiskt arbete inom området kollektivtrafik
- bereda övergripande strategiska kollektivtrafikfrågor inför beslut i landstingsfullmäktige
- upprätta underlag för och lämna förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram inför beslut i landstingsfullmäktige
- inom ramen för regionalt trafikförsörjningsprogram lämna uppdrag/beställning till aktiebolag och/eller enskild kommun som fått befogenhet att ingå avtal om allmän trafik
- besluta om allmän trafikplikt
- samverka med länets kommuner, organisationer, resenärer, företag och berörda myndigheter i kollektivtrafikfrågor
- inom sitt verksamhetsområde företräda länet gentemot statliga myndigheter och andra landsting/regioner
- avge yttrande på landstingets vägnar i sådana ärenden som rör bara nämndens eget ansvarsområde och som inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt
- löpande informera landstingsstyrelsen om strategiska kollektivtrafikfrågor
- rapportera om ekonomi, prestationer och kvalitet i enlighet med landstingsstyrelsens anvisningar
- noggrant följa utvecklingen inom kollektivtrafikområdet
- verka för forskning och utveckling inom kollektivtrafikområdet.

2 SÄRSKILDA UPPDRAG OCH BEFOGENHETER

Nämnden ansvarar för att ta fram en årlig rapport om trafikplikt, avtalsparter, trafikens utveckling mm.

Reglemente för Kollektivtrafiknämnden 2017 - 2018

Nämnden ska se till att offentligt ägd infrastruktur som ligger inom nämndens område upplåts på konkurrensneutrala och icke diskriminerande villkor.

Med hänvisning till avtal om kollektivtrafikmyndighet mellan landstinget och länets kommuner äger nämnden rätt att fastställa av kommunerna beslutad taxa inom stadstrafiken och båttrafiken.

Nämnden ska, enligt tecknade avtal mellan landstinget och länets kommuner, planera och driftsätta de aktuella kommunernas skolskjutsverksamhet.

Nämnden ska, enligt tecknade avtal mellan landstinget och länets kommuner, för de aktuella kommunerna tillhandahålla organisation för drift av en gemensam beställningscentral samt för upphandling, planering och drift av sjuktransporter och färdtjänst. Ansvar för planering, upphandling och drift gäller enligt samma avtal för specialreglerade skolskjutsar, anropsstyrd kollektivtrafik och övriga transporter enligt speciella avtal.

Nämnden ska aktivt arbeta med marknadsföring av kollektivtrafiktjänsterna och tillvarata möjligheter till förbättrad kollektivtrafik genom merförsäljning inom nämndens ansvarsområde.

Nämnden ska i övrigt fullgöra de uppdrag som landstingsfullmäktige eller landstingsstyrelsen överlämnat till nämnden.

---

3 LEDAMÖTER

Nämnden har 7 ledamöter och 7 ersättare. Valbara är landstingsfullmäktiges ledamöter och ersättare.

---

4 ORDFÖRANDE

Landstingsfullmäktige utser bland nämndens ledamöter en ordförande och en förste vice ordförande samt en andra vice ordförande vilka utgör nämndens presidium. Ordförande ska leda, samordna och övervaka nämndens arbete. Om varken ordförande eller en av vice ordförande kan närvara vid sammanträdet, utser nämnden annan ledamot att fullgöra ordförandes uppgifter vid sammanträdet.

Om ordföranden för längre tid är hindrad att fullgöra sitt uppdrag, får nämnden utse annan ledamot att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

---

5 NÄRVARO- OCH YTTRANDERÄTT FÖR ANNAN ÄN LEDAMOT

Ersättare har rätt att närvara och yttra sig i överläggningarna.

Reglemente för Kollektivtrafiknämnden 2017 - 2018

Ersättare från parti som inte har ordinarie ledamot i nämnden har rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Ersättarna tjänstgör i den ordning som har fastställts vid valet av dem. En ersättare som börjat tjänstgöra har alltid företräde oberoende av turordningen. En ledamot eller ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet.

Rätt att närvara vid nämndens sammanträden och att yttra sig i överläggningarna tillkommer förvaltningschefen samt landstingsdirektören eller annan på nämndens begäran.

6 TID OCH PLATS FÖR SAMMANTRÄDEN

Nämnden bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Sammanträde ska även hållas när minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller ordförande finner att det behövs.

7 KALLELSE TILL SAMMANTRÄDE

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Före varje sammanträde med kollektivtrafiknämnden ska nämndens ledamöter och ersättare, samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet, få en kallelse och preliminär föredragningslista, som regel en vecka före sammanträdet. Slutlig föredragningslista fastställs vid varje sammanträdes början.

Representanter för massmedia i länet ska beredas tillgång till nämndens sammanträdeshandlingar i den mån dessa inte omfattas av sekretess eller avser myndighetsutövning.

8 ANMÄLAN AV FÖRHINDER

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare.

9 FÖREDRAGNING

Föredragning inom nämnden sker av ordföranden eller på dennes uppdrag av någon av landstingets tjänstemän. Nämnden kan uppdra beredning och föredragning av

---

Reglemente för Kollektivtrafiknämnden 2017 - 2018

visst ärende eller viss grupp av ärenden åt en eller flera särskilda ledamöter eller åt någon av landstingets tjänstemän.

10 PROTOKOLL

Protokollet justeras av nämndens ordförande och en ledamot. Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Nämndens sekreterare ansvarar för att nämndens beslut delges dem som är berörda av beslut. Fullständiga protokoll delges fullmäktige och landstingsstyrelsen samt landstingets revisorer.

11 UNDERTECKNANDE AV HANDLINGAR

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne, vice ordförande och kontrasigneras av anställd som nämnden bestämmer.

I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

12 DELEGATION

Nämnden får uppdra åt ledamot eller ersättare eller åt grupp av ledamöter och/eller ersättare eller åt tjänsteman att på nämndens vägnar besluta i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden, dock inte i fall som avses i Kommunallagens 6 kap 34 §. Beslut som fattas på delegation ska anmälas till nämnden, som bestämmer hur det ska ske.

Nämnden fastställer en delegationsordning där det även framgår om förvaltningschef/motsvarande får rätt att vidaredelegera. Beslut som fattats på vidaredelegation ska anmälas till chefen, vilken i sin tur ska anmäla delegationsbeslut i den ordning nämnden bestämmer.

13 FÖRVALTNINGSCHEF

Förvaltningschef utses av landstingsdirektören efter samråd med kollektivtrafiknämnden och ställs till nämndens förfogande.

14 ARKIV

För vården av nämndens arkiv gäller det reglemente som landstingsfullmäktige fastställt.

Reglemente för Kollektivtrafiknämnden 2017 - 2018

15 REFERENS

Fastställd av landstingsfullmäktige 2014-06-17, § 70, reviderad 2016-11-23 § xx.

Miljöpolicy

SYFTE

Miljöpolicyen är en avsiktsförklaring som visar ambition och åtaganden för landstingets miljö- och klimatarbete.

PRINCIPER

Miljöpåverkan från landstingets verksamheter minskar från år till år, samtidigt som god hälsa, sund livsmiljö och hållbar utveckling främjas. Alla verksamheter i Landstinget Västmanland ansvarar för sin miljöpåverkan och bidrar till att miljöpolicy och miljö- och klimatmål uppnås. Arbetet bedrivs förebyggande, leder till ständig förbättring och utveckling av verksamheten.

Landstinget Västmanlands miljö- och klimatarbete

- ger medarbetarna medvetenhet och kompetens om miljöpåverkan i sitt dagliga arbete
- skyddar den yttre miljön och människors hälsa genom rationell läkemedelsanvändning och begränsad användning av skadliga ämnen
- tar hänsyn till produkters och tjänsters hela livscyklar, så att resurser nyttjas så effektivt som möjligt
- innebär att miljö- och klimatkrav ställs vid upphandling av produkter och tjänster
- bidrar till en klimatneutral organisation som väljer fossilfria energislag och tar miljö- och klimathänsyn vid resor och transporter
- tar hänsyn till långsiktigt hållbar utveckling vid finansiella investeringar¹
- innebär att miljökrav i lagar, förordningar och andra bindande krav utgör en miniminivå

DEFINITION

Miljö²- omgivning där en organisation verkar, som innefattar luft, vatten, mark, naturresurser, flora, fauna och människor och samverkan mellan dessa.

Klimat- de meteorologiska elementens statistiska egenskaper, såsom medelvärden, standardavvikelse, högsta och lägsta uppmätta värden m.m³. Enklare beskrivet som vädrets långsiktiga egenskaper mätt med statistiska mått.

---

¹ Se Landstingets policy för [finansförvaltning](#)

² Definition enligt SS-EN ISO 14001:2015

³ Definition enligt Nationalencyklopedin

Miljöpolicy

Hållbar utveckling- *"En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov"*⁴. Hållbar utveckling består av tre dimensioner som samspelar och stödjer varandra: *ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet.*

INRIKTNING OCH TILLÄMPNING

Landstingets inriktning är att följa miljöledningsstandarden SS-EN ISO 14001:2015. Samtliga krav i standarden har bedömts tillämpliga för landstinget.

OMFATTNING

Denna policy gäller samtliga verksamheter och alla medarbetare inom Landstinget Västmanland. Som medarbetare räknas även förtroendevalda, uppdragstagare och externa leverantörer. Policyn ska tillämpas på alla nivåer i organisationen. Därutöver är miljöpolicyen vägledande för landstingets hel- och delägda bolag.

ANSVAR OCH ROLLER

Det juridiska miljöansvaret för landstingets miljöarbete följer linjeorganisationen.

Landstingsdirektören har det yttersta ansvaret för landstingets miljö- och klimatarbete, hur det organiseras och att nödvändiga resurser finns fördelade för arbetet.

Landstingsfullmäktige fattar beslut om policy och övergripande inriktning för arbetet samt tilldelar medel för genomförandet av åtgärder.

UPPFÖLJNING

Uppföljning av landstingets arbete med miljö- och klimat sker regelbundet enligt gängse struktur. Uppföljningen sker genom interna kontroller och tredjepartsrevisioner.

INTERN REFERENS

Denna policy är fastställd av Landstingsfullmäktige 2016- § nn, dnr LTV xxx.

---

⁴ Begreppet hållbar utveckling definierades 1987 i samband med FN:s *World Commission on Environment and Development (Brundtlandkommissionen)* i rapporten "Vår gemensamma framtid".

Sveriges
Kommuner
och Landsting

MEDELANDE FRÅN
STYRELSEN NR 5/2016

2016-04-15

LANDSTINGET VÄSTMANLAND <small>vårt ärendenr.</small> 16/0000ANKOM 2016-04-15 Dnr. LTV160616-1
--

Landstingsstyrelserna/regionstyrelserna

Meddelande från Styrelsen angående rekommendation om avgift vid behandling på Skandionkliniken i Uppsala

(15/06275)

Styrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har vid sammanträde den 15 april 2016 beslutat

att rekommendera landstingen och regionerna att erbjuda alla som bor eller varaktigt vistas i landstinget en avgift om max 100 kronor per dygn för patient, förutom patientavgift, samt vid behov för närstående i samband med behandling vid Skandionkliniken i Uppsala,

att omgående godkänna och tillämpa denna rekommendation, samt

att anmäla sina respektive beslut till SKL.

Bakgrund

När Skandionkliniken i Uppsala tog emot de första patienterna hösten 2015 uppmärksammades att både patienter och anhöriga betalade olika avgifter för bl.a. patienthotell, kost, anhörigmedverkan och hemresor under helgerna. Detta beror på att patienternas hemlandsting har fattat beslut om olika nivåer på dessa avgifter. Med anledning av detta har sjukvårdsdelegationens presidium tagit initiativ till förslaget om att harmonisera ovanstående avgifter för patient och vid behov anhörig i samband med behandling på Skandionkliniken. Beslutet omfattar således inte patientavgifter.

Rekommendationen återfinns i **bilaga 1**.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande

Styrelsen
2016-04-15

Sjukvårdsdelegationens
presidium

Landstingsstyrelserna och
regionstyrelserna

Rekommendation om avgift vid behandling på Skandionkliniken i Uppsala

Förslag till beslut

Sjukvårdsdelegationen beslutar

att rekommendera landstingen och regionerna att erbjuda alla som bor eller varaktigt vistas i landstinget en avgift om max 100 kronor per dygn för patient, förutom patientavgift, samt vid behov närstående i samband med behandling vid Skandionkliniken i Uppsala, samt

att i skrivelse till landstingen och regionerna rekommendera dem att omgående godkänna och tillämpa denna rekommendation.

Bakgrund

Skandionkliniken i Uppsala är Nordens första klinik för protonterapi. Protonterapi gör det möjligt att behandla cancer effektivare och skonsammare än med traditionell strålning. Denna terapi minskar risken för att friska organ skadas. Metoden kan tillämpas vid de vanligaste cancerformerna och erbjuder fördelar vid behandling nära strålkänsliga vävnader. Protonterapi vid Skandionkliniken erbjuds patienter där denna nya teknik ger fördelar och minskade risker för sena biverkningar jämfört med traditionell strålbehandling.

Skandionkliniken drivs gemensamt av landets sju landsting med universitetssjukhus. Dessa landsting bildade 2006 tillsammans Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling. Kommunalförbundets uppgift är att bygga upp och driva kliniken, skapa förutsättningar för optimal behandling samt utveckla och utvärdera verksamheten. Kliniken har inledningsvis dimensionerats för behandling av 1000 patienter per år.

Oavsett var en patient bor i Sverige finns möjlighet att få behandling på Skandion. Behandlingsupplägget på Skandion kan variera från patient till patient. Det vanligaste är att patienten får en behandling varje dag, måndag till fredag under fem till sex veckor. En behandling kan ta allt från 30 minuter till 1 timme dagligen.

Behandlingen ges i öppen vård och därför behöver i regel patienten mellan behandlingstillfällena ha tillgång till ett patienthotell. Vidare kan det finnas behov av att anhöriga får tillgång till boende på patienthotellet om den anhöriges närvaro skulle behövas utifrån patientens medicinska behov. Detta torde bli aktuellt i första hand när

patienten är ett barn. Under pågående behandling kan det också finnas ett behov av att både patient och anhörig kan resa hem under helgerna.

När Skandionkliniken tog emot de första patienterna hösten 2015 uppmärksammades att både patienter och anhöriga betalade olika avgifter för bl.a. patienthotell, kost, anhörigmedverkan och hemresor under helgerna. Detta beror på att patienternas hemlandsting har fattat beslut om olika nivåer på dessa avgifter.

Rekommendationen innebär att det blir en avgift om max 100 kronor per dygn för patienten, förutom patientavgift, och vid behov anhörig i ovanstående avseenden när behandling äger rum på Skandionkliniken.

Förutom denna avgift tillkommer de vårdavgifter (patientavgifter) som fastställs av landstingen i enlighet med § 26 och § 26a i hälso- och sjukvårdslagen (HSL). En patient betalar under en tolv månaders period högst 1 100 kr för öppen hälso- och sjukvård. Har en förälder eller föräldrar gemensamt flera barn under 18 år får barnen gemensamt avgiftsbefrielse när kostnaderna uppgår till 1 100 kr. Beloppet är ett högkostnadsskydd som regleras i HSL. Nästan samtliga landsting har beslutat att barn och ungdom under 20 år inte betalar någon avgift i öppen hälso- och sjukvård.

Sveriges Kommuner och Landsting

Ärende 3 - bilaga 1

Nyckel för omräkning av priser samt pristabeller

Nedan redovisas nyckel för omräkning från pris för 30-dagars periodbiljett till pris för biljetter till reducerat pris samt biljetter med giltighet 90 dagar samt årsbiljett.

I tabeller redovisas priser för 30-dagars periodbiljett i alla relationer samt med redovisning av beräknad färdväg. Observera att i de relationer där MÄLAB:s ägare väljer att införa giltighet för länsperiodkort på regionalståg så sker ingen försäljning av motsvarande biljetter i Mälardalstaxan. Giltighet för länsperiodkort finns idag inom Sörmland, Västmanland, Örebro och delar av Östergötlands län.

I de fall det framräknade priset på en biljett i Mälardalstaxan är eller blir lägre än priset på biljetter hos MÄLAB:s ägare med motsvarande geografisk giltighet så kommer priset på biljetten Mälardalstaxan justeras uppåt så att priset blir samma som för biljetten hos MÄLAB:s ägare. Med dagens prisnivåer innebär detta att justering av priser uppåt kommer ske i vissa relationer mellan Stockholm och Uppsala län samt mellan Uppsala och Västmanlands län.

Nyckel för omräkning från pris för 30-dagars periodbiljett

Nivåer	30 dagar	30 dagar Reducerad	90 dagar	90 dagar Reducerad	Årsbiljett	Årsbiljett Reducerad	Anmärkning
Lägsta pris, kr	1000	750	2850	2140	10200	7650	Relationsbunden
Prisnivå, kr	1200	900	3420	2570	12240	9180	Relationsbunden
Prisnivå, kr	1400	1050	3990	3000	14280	10710	Relationsbunden
Prisnivå, kr	1600	1200	4560	3420	16320	12240	Relationsbunden
Prisnivå, kr	1800	1350	5130	3850	18360	13770	Relationsbunden
Prisnivå, kr	2000	1500	5700	4280	20400	15300	Relationsbunden
Prisnivå, kr	2200	1650	6270	4710	22440	16830	Relationsbunden
Prisnivå, kr	2400	1800	6840	5130	24480	18360	Relationsbunden
Prisnivå, kr	2600	1950	7410	5560	26520	19890	Relationsbunden
Prisnivå, kr	2800	2100	7980	5990	28560	21420	Relationsbunden
Prisnivå, kr	3000	2250	8550	6420	30600	22950	Relationsbunden
Högsta pris, kr	3200	2400	9120	6840	32640	24480	Giltig i alla relationer

Pristabell Mälardalstaxan periodkort 30-dagar Uppsala län

	Uppsala C	anm:	Bålsta	anm:	Enköping	anm:	Knivsta	anm:	Tierp	anm:
Uppsala län										
Uppsala C										
Bålsta	2600	S*								
Enköping	3000	U*	1000	D*						
Knivsta	1000	D*	2200	S*	2800	S*				
Tierp	1600	D*	3200	T*	3200	T*	2000	D*		
Stockholms län										
Stockholm C	2200	D*	1800	D*	2200	D*	1800	D*	3200	T*
Sundbyberg	2200	S*	1600	D*	2000	D*	1800	S*	3200	T*
Arlanda (utan tillägg)	1000	D*	2000	S*	2600	S*	1000	D*	2200	D*
Märsta	1000	D*	2000	S*	2600	S*	1000	D*	2200	D*
Flemingsberg	2400	S*	2000	S*	2600	S*	2000	S*	3200	T*
Södertälje Syd	2400	S*	2000	S*	2600	S*	2200	S*	3200	T*
Nykvarn	2800	S*	2200	S*	2800	S*	2400	S*	3200	T*
Södermanlands län										
Eskilstuna	3200	T*	2600	V*	2000	V*	3200	T*	3200	T*
Nyköping	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Vagnhärad	3000	S*	2600	S*	3000	S*	2600	S*	3200	T*
Gnesta	3000	S*	2600	S*	3000	S*	2600	S*	3200	T*
Flen	3200	T*	3200	T*	2800	V*	3200	T*	3200	T*
Katrineholm	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Vingåker	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Läggesta	3000	S*	2600	S*	3000	V*	2800	S*	3200	T*
Strängnäs	3200	T*	3000	S*	2600	V*	3000	S*	3200	T*
Kvicksund	3000	U*	2200	V*	1800	V*	3200	T*	3200	T*
Hälleforsnäs	3200	T*	3200	T*	2600	V*	3200	T*	3200	T*
Västmanlands län										
Västerås	2400	U*	1600	D*	1200	D*	2800	U*	3200	T*
Kolbäck	2800	U*	2000	V*	1400	V*	3200	T*	3200	T*
Köping	3200	T*	2400	D*	1800	D*	3200	T*	3200	T*
Arboga	3200	T*	2600	D*	2200	D*	3200	T*	3200	T*
Kungsör	3200	T*	3000	A*	2400	A*	3200	T*	3200	T*
Sala	1600	U*	2200	V*	1600	V*	2000	U*	2800	U*
Ransta	2000	U*	2000	V*	1400	V*	2200	U*	3200	T*
Örebro län										
Örebro C/Örebro S	3200	T*	3200	T*	3000	D*	3200	T*	3200	T*
Kumla	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Hallsberg	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Östergötlands län										
Norrköping	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Linköping	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Kolmården	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*

Förklaring:

T*	takpris, biljetten giltig i alla relationer
A*	via Arboga
D*	direkt tågförbindelse utan byte
E*	via Eskilstuna
F*	via Flen
H*	via Hallsberg
K*	via Katrineholm
N*	via Norrköping
S*	via Stockholm
U*	via Sala-Uppsala
V*	via Västerås
Y*	via Södertälje syd

Pristabell Mälardalstaxan periodkort 30-dagar Stockholms län

	Stockholm C	anm:	Sundbyberg	anm:	Arlanda (utan tillägg)	anm:	Märsta	anm:	Flemingsberg	anm:	Södertälje Syd	anm:	Nykvarn	anm:
Uppsala län														
Uppsala C	2200	D*	2200	S*	1000	D*	1000	D*	2400	S*	2400	S*	2800	S*
Bålsta	1800	D*	1600	D*	2000	S*	2000	S*	2000	S*	2000	S*	2200	S*
Enköping	2200	D*	2000	D*	2600	S*	2600	S*	2600	S*	2600	S*	2800	S*
Knivsta	1800	D*	1800	S*	1000	D*	1000	D*	2000	S*	2200	S*	2400	S*
Tierp	3200	T*	3200	T*	2200	D*	2200	D*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Stockholms län														
Stockholm C														
Sundbyberg	1000	D*												
Arlanda (utan tillägg)	1600	D*	1600	S*										
Märsta	1600	D*	1600	S*	1000	D*								
Flemingsberg	1200	D*	1200	S*	1800	S*	1800	S*						
Södertälje Syd	1600	D*	1600	S*	2000	S*	1800	S*	1200	D*				
Nykvarn	1800	D*	2000	S*	2200	S*	2200	S*	1400	D*	1000	D*		
Södermanlands län														
Eskilstuna	3000	D*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2800	D*	2000	D*	1600	D*
Nyköping	2800	D*	3000	S*	3200	T*	3200	T*	2600	D*	1800	D*	2000	Y*
Vagnhärad	2000	D*	2200	S*	2400	S*	2400	S*	1800	D*	1000	D*	1200	Y*
Gnesta	2000	D*	2200	S*	2400	S*	2400	S*	1800	D*	1000	D*	1200	Y*
Flen	3000	D*	3000	S*	3200	T*	3200	T*	2600	D*	1800	D*	2200	Y*
Katrineholm	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2400	D*	2600	Y*
Vingåker	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2800	D*	3000	Y*
Läggesta	2200	D*	2200	S*	2600	S*	2400	S*	1800	D*	1000	D*	1000	D*
Strängnäs	2400	D*	2600	S*	2800	S*	2800	S*	2200	D*	1400	D*	1000	D*
Kvicksund	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3000	E*	2200	E*	2000	E*
Hälleforsnäs	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3000	F*	2200	F*	2200	E*
Västmanlands län														
Västerås	3000	D*	2800	D*	3000	U*	3000	U*	3200	T*	3000	E*	2600	E*
Kolbäck	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2600	E*	2200	E*
Köping	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2800	E*	2600	E*
Arboga	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2800	D*	2600	D*
Kungsör	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2400	D*	2200	D*
Sala	3200	T*	3200	T*	2200	U*	2200	U*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Ransta	3200	T*	3000	V*	2600	U*	2400	U*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Örebro län														
Örebro C/Örebro S	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Kumla	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Hallsberg	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Östergötlands län														
Norrköping	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3000	D*	3200	T*
Linköping	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Kolmården	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2600	D*	2800	Y*

Förklaring:

T*	takpris, biljetten giltig i alla relationer
A*	via Arboga
D*	direkt tågförbindelse utan byte
E*	via Eskilstuna
F*	via Flen
H*	via Hallsberg
K*	via Katrineholm
N*	via Norrköping
S*	via Stockholm
U*	via Sala-Uppsala
V*	via Västerås
Y*	via Södertälje syd

Pristabell Mälardalstaxan periodkort 30-dagar Södermanlands län

	Eskilstuna	anm:	Nyköping	anm:	Vagnhärad	anm:	Gnesta	anm:	Flen	anm:	Katrineholm	anm:	Vingåker	anm:	Läggesta	anm:	Strängnäs	anm:	Kvicksund	anm:	Hälleforsnäs	anm:
Uppsala län																						
Uppsala C	3200	T*	3200	T*	3000	S*	3000	S*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3000	S*	3200	T*	3000	U*	3200	T*
Bålsta	2600	V*	3200	T*	2600	S*	2600	S*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2600	S*	3000	S*	2200	V*	3200	T*
Enköping	2000	V*	3200	T*	3000	S*	3000	S*	2800	V*	3200	T*	3200	T*	3000	V*	2600	V*	1800	V*	2600	V*
Knivsta	3200	T*	3200	T*	2600	S*	2600	S*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2800	S*	3000	S*	3200	T*	3200	T*
Tierp	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Stockholms län																						
Stockholm C	3000	D*	2800	D*	2000	D*	2000	D*	3000	D*	3200	T*	3200	T*	2200	D*	2400	D*	3200	T*	3200	T*
Sundbyberg	3200	T*	3000	S*	2200	S*	2200	S*	3000	S*	3200	T*	3200	T*	2200	S*	2600	S*	3200	T*	3200	T*
Arlanda (utan tillägg)	3200	T*	3200	T*	2400	S*	2400	S*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2600	S*	2800	S*	3200	T*	3200	T*
Märsta	3200	T*	3200	T*	2400	S*	2400	S*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2400	S*	2800	S*	3200	T*	3200	T*
Flemingsberg	2800	D*	2600	D*	1800	D*	1800	D*	2600	D*	3200	T*	3200	T*	1800	D*	2200	D*	3000	E*	3000	F*
Södertälje Syd	2000	D*	1800	D*	1000	D*	1000	D*	1800	D*	2400	D*	2800	D*	1000	D*	1400	D*	2200	E*	2200	F*
Nykvarn	1600	D*	2000	Y*	1200	Y*	1200	Y*	2200	Y*	2600	Y*	3000	Y*	1000	D*	1000	D*	2000	E*	2200	E*
Södermanlands län																						
Eskilstuna																						
Nyköping	3200	T*																				
Vagnhärad	2600	Y*	1200	D*																		
Gnesta	2200	Y*	1800	Y*	1200	Y*																
Flen	1200	D*	3200	T*	2000	Y*	1200	D*														
Katrineholm	1600	D*	2600	N*	2400	Y*	1800	D*	1000	D*												
Vingåker	2000	F*	3200	T*	2800	Y*	2200	D*	1200	D*	1000	D*										
Läggesta	1400	D*	2400	Y*	1600	Y*	1600	Y*	2200	E*	2600	E*	3000	E*								
Strängnäs	1000	D*	2600	Y*	1800	Y*	1800	Y*	1800	E*	2400	E*	2800	E*	1000	D*						
Kvicksund	1000	D*	3200	T*	2800	Y*	2400	F*	1600	D*	2000	D*	2400	E*	1600	E*	1400	E*				
Hälleforsnäs	1000	D*	3200	T*	2400	Y*	1600	F*	1000	D*	1200	D*	1600	F*	1800	E*	1600	E*	1200	D*		
Västmanlands län																						
Västerås	1400	D*	3200	T*	3200	T*	3000	F*	2200	D*	2600	D*	3000	F*	2200	E*	2000	E*	1000	D*	1800	D*
Kolbäck	1000	D*	3200	T*	3000	Y*	2600	F*	1800	D*	2200	D*	2600	F*	2000	E*	1600	E*	1000	D*	1600	D*
Köping	1600	D*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2400	A*	3000	A*	3000	H*	2600	A*	2200	A*	1800	V*	2200	A*
Arboga	1200	D*	3200	T*	3200	T*	3000	F*	2000	E*	2600	E*	2800	H*	2200	D*	2000	D*	1200	E*	1800	E*
Kungsör	1000	D*	3200	T*	3000	Y*	2600	F*	1800	E*	2200	E*	2600	E*	1800	D*	1600	D*	1200	E*	1400	E*
Sala	2200	D*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3000	D*	3200	T*	3200	T*	3000	E*	2800	E*	1800	D*	2600	D*
Ransta	1800	D*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2600	D*	3200	T*	3200	T*	2800	E*	2600	E*	1600	D*	2400	D*
Örebro län																						
Örebro C/Örebro S	2200	D*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2600	H*	2200	H*	1800	H*	3200	T*	2800	D*	2600	E*	2800	E*
Kumla	2600	D*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2400	H*	1800	H*	1400	H*	3200	T*	3200	T*	2800	E*	2600	H*
Hallsberg	2600	A*	3200	T*	3200	T*	3000	D*	2200	D*	1800	D*	1200	D*	3200	T*	3200	T*	3000	E*	2400	H*
Östergötlands län																						
Norrköping	2600	D*	1600	D*	2400	D*	2800	F*	1800	D*	1400	D*	1800	K*	3200	T*	3200	T*	3000	D*	2200	D*
Linköping	3200	T*	2600	D*	3200	T*	3200	T*	2800	D*	2200	D*	2800	K*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3000	D*
Kolmården	3000	N*	1200	D*	2000	D*	2600	Y*	2200	N*	1800	N*	1800	N*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2600	N*

Förklaring:

- T* takpris, biljetten giltig i alla relationer
- A* via Arboga
- D* direkt tågförbindelse utan byte
- E* via Eskilstuna
- F* via Flen
- H* via Hallsberg
- K* via Katrineholm
- N* via Norrköping
- S* via Stockholm
- U* via Sala-Uppsala
- V* via Västerås
- Y* via Södertälje syd

Pristabell Mälardalstaxan periodkort 30-dagar Västmanlands län

	Västerås	anm:	Kolbäck	anm:	Köping	anm:	Arboga	anm:	Kungsör	anm:	Sala	anm:	Ransta	anm:
Uppsala län														
Uppsala C	2400	U*	2800	U*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	1600	U*	2000	U*
Bålsta	1600	D*	2000	V*	2400	D*	2600	D*	3000	A*	2200	V*	2000	V*
Enköping	1200	D*	1400	V*	1800	D*	2200	D*	2400	A*	1600	V*	1400	V*
Knivsta	2800	U*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2000	U*	2200	U*
Tierp	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2800	U*	3200	T*
Stockholms län														
Stockholm C	3000	D*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Sundbyberg	2800	D*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3000	V*
Arlanda (utan tillägg)	3000	U*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2200	U*	2600	U*
Märsta	3000	U*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	2200	U*	2400	U*
Flemingsberg	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Södertälje Syd	3000	E*	2600	E*	2800	E*	2800	D*	2400	D*	3200	T*	3200	T*
Nykvarn	2600	E*	2200	E*	2600	E*	2600	D*	2200	D*	3200	T*	3200	T*
Södermanlands län														
Eskilstuna	1400	D*	1000	D*	1600	A*	1200	D*	1000	D*	2200	D*	1800	D*
Nyköping	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Vagnhärad	3200	T*	3000	Y*	3200	T*	3200	T*	3000	Y*	3200	T*	3200	T*
Gnesta	3000	F*	2600	F*	3200	T*	3000	F*	2600	F*	3200	T*	3200	T*
Flen	2200	D*	1800	D*	2400	A*	2000	E*	1800	E*	3000	D*	2600	D*
Katrineholm	2600	D*	2200	D*	3000	A*	2600	E*	2200	E*	3200	T*	3200	T*
Vingåker	3000	F*	2600	F*	3000	H*	2800	H*	2600	E*	3200	T*	3200	T*
Läggesta	2200	E*	2000	E*	2600	A*	2200	D*	1800	D*	3000	E*	2800	E*
Strängnäs	2000	E*	1600	E*	2200	A*	2000	D*	1600	D*	2800	E*	2600	E*
Kvicksund	1000	D*	1000	D*	1800	V*	1200	E*	1200	E*	1800	D*	1600	D*
Hälleforsnäs	1800	D*	1600	D*	2200	A*	1800	E*	1400	E*	2600	D*	2400	D*
Västmanlands län														
Västerås														
Kolbäck	1000	D*												
Köping	1000	D*	1400	V*										
Arboga	1400	D*	1800	V*	1000	D*								
Kungsör	1800	A*	1600	E*	1000	A*	1000	D*						
Sala	1200	D*	1600	D*	1800	V*	2200	V*	2600	E*				
Ransta	1000	D*	1200	D*	1600	V*	2000	V*	2400	E*	1000	D*		
Örebro län														
Örebro C/Örebro S	2400	D*	2800	V*	1600	D*	1400	D*	1600	D*	3200	T*	2800	V*
Kumla	2800	D*	3000	V*	2000	D*	1600	D*	2000	D*	3200	T*	3200	T*
Hallsberg	2800	D*	3200	T*	2200	D*	1800	D*	2200	D*	3200	T*	3200	T*
Östergötlands län														
Norrköping	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Linköping	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Kolmården	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*	3200	T*

Förklaring:

T*	takpris, biljetten giltig i alla relationer
A*	via Arboga
D*	direkt tågförbindelse utan byte
E*	via Eskilstuna
F*	via Flen
H*	via Hallsberg
K*	via Katrineholm
N*	via Norrköping
S*	via Stockholm
U*	via Sala-Uppsala
V*	via Västerås
Y*	via Södertälje syd

Pristabell Mälardalstaxan periodkort 30-dagar Örebro län

	Örebro C/Örebro S		Kumla		Hallsberg	
	anm:		anm:		anm:	
Uppsala län						
Uppsala C	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Bålsta	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Enköping	3000	D*	3200	T*	3200	T*
Knivsta	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Tierp	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Stockholms län						
Stockholm C	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Sundbyberg	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Arlanda (utan tillägg)	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Märsta	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Flemingsberg	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Södertälje Syd	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Nykvarn	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Södermanlands län						
Eskilstuna	2200	D*	2600	D*	2600	A*
Nyköping	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Vagnhärad	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Gnesta	3200	T*	3200	T*	3000	D*
Flen	2600	H*	2400	H*	2200	D*
Katrineholm	2200	H*	1800	H*	1800	D*
Vingåker	1800	H*	1400	H*	1200	D*
Läggesta	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Strängnäs	2800	D*	3200	T*	3200	T*
Kvicksund	2600	E*	2800	E*	3000	E*
Hälleforsnäs	2800	E*	2600	H*	2400	H*
Västmanlands län						
Västerås	2400	D*	2800	D*	2800	D*
Kolbäck	2800	V*	3000	V*	3200	T*
Köping	1600	D*	2000	D*	2200	D*
Arboga	1400	D*	1600	D*	1800	D*
Kungsör	1600	D*	2000	D*	2200	D*
Sala	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Ransta	2800	V*	3200	T*	3200	T*
Örebro län						
Örebro C/Örebro S						
Kumla	1000	D*				
Hallsberg	1000	D*	1000	D*		
Östergötlands län						
Norrköping	3200	T*	2800	K*	2600	K*
Linköping	3200	T*	3000	K*	3000	K*
Kolmården	3200	T*	3200	T*	3000	N*

Förklaring:

T*	takpris, biljetten giltig i alla relationer
A*	via Arboga
D*	direkt tågförbindelse utan byte
E*	via Eskilstuna
F*	via Flen
H*	via Hallsberg
K*	via Katrineholm
N*	via Norrköping
S*	via Stockholm
U*	via Sala-Uppsala
V*	via Västerås
Y*	via Södertälje syd

Pristabell Mälardalstaxan periodkort 30-dagar Östergötlands län

	Norrköping		Linköping		Kolmården	
		anm:		anm:		anm:
Uppsala län						
Uppsala C	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Bålsta	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Enköping	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Knivsta	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Tierp	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Stockholms län						
Stockholm C	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Sundbyberg	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Arlanda (utan tillägg)	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Märsta	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Flemingsberg	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Södertälje Syd	3000	D*	3200	T*	2600	D*
Nykvarn	3200	T*	3200	T*	2800	Y*
Södermanlands län						
Eskilstuna	2600	D*	3200	T*	3000	N*
Nyköping	1600	D*	2600	D*	1200	D*
Vagnhärad	2400	D*	3200	T*	2000	D*
Gnesta	2800	F*	3200	T*	2600	Y*
Flen	1800	D*	2800	D*	2200	N*
Katrineholm	1400	D*	2200	D*	1800	N*
Vingåker	1800	K*	2800	K*	1800	N*
Läggesta	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Strängnäs	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Kvicksund	3000	D*	3200	T*	3200	T*
Hälleforsnäs	2200	D*	3000	D*	2600	N*
Västmanlands län						
Västerås	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Kolbäck	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Köping	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Arboga	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Kungsör	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Sala	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Ransta	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Örebro län						
Örebro C/Örebro S	3200	T*	3200	T*	3200	T*
Kumla	2800	K*	3000	K*	3200	T*
Hallsberg	2600	K*	3000	K*	3000	N*
Östergötlands län						
Norrköping						
Linköping	1400	D*				
Kolmården	1000	D*	1800	D*		

Förklaring:	T*	takpris, biljetten giltig i alla relationer
	A*	via Arboga
	D*	direkt tågförbindelse utan byte
	E*	via Eskilstuna
	F*	via Flen
	H*	via Hallsberg
	K*	via Katrineholm
	N*	via Norrköping
	S*	via Stockholm
	U*	via Sala-Uppsala
	V*	via Västerås
	Y*	via Södertälje syd

Bilaga D Principer för prissättning

1. Övergripande utgångspunkt

Prissystemet för den regionala tågtrafiken ska utformas i syfte att bidra till att trafiken fungerar som ett över linjer, operatörer och trafikslag sammanhållet system.

MÅLAB kan i avtal med trafikoperatör uppdra åt denne att själv fatta beslut om prissättning, framförallt för produkter som inte i första hand är ämnade för arbets- och vardagsresande.

Avvägning mellan vilka beslut som ska fattas av MÅLAB eller parterna respektive trafikoperatören ska definieras i den affärsplan som tas fram inför varje upphandling.

2. "Mälardalstaxan"

För arbets- och vardagsresande ska MÅLAB från december 2016 inrätta "Mälardalstaxan", ett sortiment av produkter som säljs och distribueras av MÅLAB under trafiksystemets varumärke.

Mälardalstaxan ska omfatta giltighet för resenären att inom geografiskt sammanhängande områden resa i parternas trafik som bedrivs under avtal om allmän trafik. I detta ingår både den av MÅLAB avtalade regionala tågtrafiken och parternas övriga buss- och spårtrafik.

En part kan begära införande av giltighet för egna produkter i den trafik som upphandlas av MÅLAB. Beslut om sådan giltighet fattas av MÅLAB. Ersättning för giltighet ska ske så att MÅLAB får full kostnadstäckning i förhållande till om resandet skett med Mälardalstaxan eller trafikoperatörens produkter.

a. Prissättning

För produkter i Mälardalstaxan ska prissättningen utformas utifrån nedanstående riktlinjer.

- Mälardalstaxan och prissättningen av dess produkter ska bidra till att trafiken uppfattas som ett länsövergripande och sammanhållet trafiksystem. Prissättningen ska vidare kunna uppfattas som lättbegriplig och logisk och prisnivån i jämförbara relationer bör vara likartad. Behov av länsvis anpassning av priserna, som innebär en avvikelse i förhållande till prissystemets övergripande logik, ska ske genom införande av giltighet för parternas egna produkter.
- För att undvika önskad överströmning mellan Mälardalstaxan och parternas egna prissystem ska priset på produkterna i Mälardalstaxan som lägst vara samma som priset för produkter i parternas trafik med motsvarande geografisk giltighet.

På övergripande nivå för hela trafiksystemet ska prissättningen eftersträva att dagens relativa pris- och intäktsnivå upprätthålls.

b. *Fördelning av intäkter från Mälardalstaxan*

Resandet med produkter i Mälardalstaxan delas in i *regionalt resande* respektive *lokalt resande*.

Med regionalt resande avses resor i den regionala tågtrafiken i en eller flera zoner samt till den regionala tågtrafiken parallella resor i parternas övriga trafik.

9/10 av intäkterna från Mälardalstaxan ska anses vara intäkter från regionalt resande och ska fördelas mellan linjer, linjedelsträckor och län i enlighet med Bilaga C Finansiering.

Om intäkterna från regionalt resande på en linjedelsträcka väsentligen överstiger de förväntade intäkterna, och detta antas bero på att Mälardalstaxan nyttjas för parallella resor i parternas övriga buss- eller spårtrafik, ska dessa merintäkter fördelas mellan berörda parter utifrån en uppskattning av andelar av det faktiska resandet mätt som personkilometer.

Med lokalt resande avses resor i annan trafik än den regionala tågtrafiken inom en zon, antingen som anslutningsresor till en regional resa eller som en fristående resa. En stor del av de lokala resorna antas ske inom Stockholms län.

Av intäkterna från Mälardalstaxan ska 1/10 ses som intäkter för lokala resor.

Intäkter för lokala resor ska fördelas mellan parterna utifrån en uppskattning av andelar av det faktiska resandet mätt som personkilometer. Inledningsvis används en schabloniserad fördelningsnyckel baserad på den fördelningsnyckel som används för fördelning av intäkter från TiM Komplet (exklusive fördelning till X-trafik). Fördelningsnyckeln redovisas nedan.

Stockholms läns landsting	50 procent
Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet	7,5 procent
Uppsala läns landsting	28 procent
Västmanlands läns landsting	9 procent
Örebro läns landsting	2 procent
Östergötlands läns landsting	3,5 procent

Efter införandet av Mälardalstaxan ska så snart som möjligt fördelningsnyckeln uppdateras med stöd av resanderäkningar eller annan lämplig metod.

Ärende 3 – Beslut om priser och övergripande resevillkor i Mälardalstaxan

Föredragande: *Mårten Levin*

Bilaga: *1) Nyckel för omräkning av priser samt pristabeller*

Sammanfattning

I samverkansavtalet anges att det ska införas en Mälardalstaxa, som ska vara giltig för resor i såväl regional tågtrafik som RKTMs övriga avtalade buss och spårtrafik. MÄLAB har i uppdragsavtalet fått uppdrag av ägarna att utforma och genomföra Mälardalstaxan. Beslut om priser ska underställas ägarna för godkännande.

I ärendet beskrivs förslag till Mälardalstaxa med priser, zonsystem, sortiment och övergripande resevillkor. Ändringar i förhållande till ärendet i mars är markerade i texten.

Mälardalstaxan och dess villkor ingår som förutsättning i den upphandling av övergångsavtal som nu pågår och planeras på motsvarande sätt ingå även i övriga avtal. De priser som fastställs i Mälardalstaxan kommer därför behöva vara reglerade under avtalsperioden, dvs som minst till och med år 2020 och som längst fram till och med år 2022.

Styrelsen beslutar

att fastställa biljettsortiment för Mälardalstaxan med takpriser, zonindelning och övergripande resevillkor i enlighet med vd:s förslag. Beslutet villkoras med att godkännande av priser inhämtas från Stockholms läns landsting, Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet, Landstinget i Uppsala län, Landstinget Västmanland, Region Örebro län samt Region Östergötland

att föreslå Stockholms läns landsting, Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet, Landstinget i Uppsala län, Landstinget Västmanland, Region Örebro län samt Region Östergötland besluta

att godkänna takpriser för biljetter i Mälardalstaxan i enlighet med MÄLAB:s förslag

att godkänna att MÄLAB kan fastställa pris på tilläggsbiljetter för på- och avstigning vid Arlanda C utifrån aktuella villkor med infrastrukturförvaltaren A-train

att godkänna att MÄLAB, i det fall MÄLAB:s ägare höjer priset på biljett med motsvarande geografisk giltighet, kan höja priset på biljett i Mälardalstaxan till samma nivå

att godkänna att MÄLAB, för tillkommande relationer som inte omfattas av bifogat förslag, kan fastställa priser för biljetter i enlighet med samma principer som för beslutade biljetter

att uppdra åt vd att återkomma med förslag avseende resevillkor

Bakgrund

Landstingen i Stockholm, Västmanland, Uppsala, Örebro och Östergötlands län samt Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet (nedan benämnda RKTM), ingick år 2014 ett avtal om att tillsammans etablera en ny regionaltågstrafik och nya pendlarbiljetter, Mälardalstaxan, som gäller både i regionaltågstrafiken och i den anslutande och parallella lokala spår- och busstrafiken.

I huvudsak har genomförandet av den nya trafiken och införandet av Mälardalstaxan delegerats till MÅLAB, bland annat genom att i detalj utforma biljettsortiment, prissättning och resevillkor.

Mälardalstaxan planeras införas hösten 2017. För flertalet resenärer kommer Mälardalstaxans biljetter, åtminstone initialt, vara den mest påtagliga förändringen av den nya trafiken, eftersom den införs innan de nya tågen börjat levereras och även på linjer som även framöver förväntas bedrivas kommersiellt.

Ett beslutsärende om Mälardalstaxan redovisades för styrelsen i maj 2015, som i huvudsak redovisade de tänkta principerna för taxan vilka också låg som förutsättning för upphandlingen av trafikavtalen, i första steget ”*övergångsavtalet*”. Vid sammanträdet fördes en diskussion kring giltighet inom zoner, främst inom Stockholms län samt kring hur prissättningsprincipen ska kommuniceras. Det bedömdes vidare att de ekonomiska utfallen av principerna för utformning av Mälardalstaxan behöver belysas ytterligare hos ägarna. Styrelsen beslutade därför att bordlägga ärendet.

Vid sammanträdet i december gavs information om att beslut om att priser i Mälardalstaxan, med grund i tidigare redovisade principer, var tänkta att fastställas av styrelsen i samband med tilldelningsbeslut om trafikavtal. ~~Eftersom processen med övergångsavtal dragit ut på tiden och beslut sannolikt inte fattas vid detta sammanträde lyfts Mälardalstaxan i stället som ett separat ärende.~~

Det nu framskrivna ärendet bygger i grunden på det ärende som redovisades i maj 2015 och innehåller inga väsentliga avvikelser från detta.

Beslut om prissättning av biljetter ska enligt Samverkansavtalet underställas MÅLAB:s ägare för godkännande och ärendet innehåller förslag till gemensamma beslutsformuleringar om detta. I syfte att undvika framtida beroenden av nya beslut, som då måste fattas av alla ägarna, bör besluten om godkännande av priser hos ägarna gälla tills vidare. Beslut om framtida prishöjningar fattas på samma sätt som i detta ärende, genom att MÅLAB beslutar om nya priser som underställs ägarna för godkännande.

Det föreslås också att MÅLAB bör föreslå ägarna att MÅLAB själv får rätt att själv fastställa priser för eventuella nya relationer som inte redovisas i ärendet. Exempel på sådana relationer kan vara till och från tillkommande stationer inom eller utanför nuvarande trafikområde eller bytesresor med andra resvägar än redovisad, exempelvis vid trafikomläggningar.

Från Uppsala län har önskemål framförts om att Mälardalstaxan ska ha en enhetlig prissättning för alla orter i Uppsala län till orter i andra län, t ex 2200 kr från orter i Uppsala län till orter i Stockholm län. Det har inte varit möjligt att ta fram en analys av vad en sådan prissättning skulle innebära, men sannolikt skulle en kommersiell operatör (trafiken i Uppsala län förutsätts till övervägande delen bedrivas kommersiellt) ifrågasätta priser som kraftigt avviker från dagens prinsnivåer.

Mälardalstaxan och kopplingen till kommande trafikavtal

Den specifika kopplingen till SJ:s biljetter, som finns i dagens TiM-taxa, upphör med Mälardalstaxan. Giltighet för Mälardalstaxan skapas istället genom avtal mellan MÅLAB och regionaltågsoperatörer (giltigheten för RKTM-trafiken regleras i Samverkansavtalet), vilka upphandlas på olika sätt.

Kommande trafikavtal avses reglera ersättningen till trafikföretag så att trafikföretaget, istället för en i förväg beslutad ersättning, får sin andel av de faktiska nettointäkterna för det regionala resandet med Mälardalstaxans biljetter. Syftet med denna konstruktion är att MÅLAB inte ska göra vare sig vinst eller förlust på Mälardalstaxan och därmed heller inte ta någon risk avseende resandeutvecklingen. Detta har framförallt bedömts viktigt på linjer till vilka MÅLAB inte avser att tillhandahålla fordon, eftersom det inte finns medel hos ägarna avsatta för subventionering av biljetter på dessa linjer.

Eftersom Mälardalstaxans villkor är av central betydelse för kommande trafikoperatörer, utgör sortiment, priser och övergripande resevillkor en förutsättning för de trafikavtal som avses tecknas. Trafikavtalen kommer därför bli villkorade mot att MÅLAB:s ägare godkänner de föreslagna priserna.

MÅLAB:s och MÅLAB:s ägares möjligheter att ändra priserna i Mälardalstaxan under trafikavtalens giltighetstid kommer vara begränsade, åtminstone utan att överenskommelse nås med avtalade trafikoperatörer. Samtidigt förutsätts avtalen ge vissa möjligheter till ensidiga justeringar från MÅLAB:s sida. Exempelvis antas MÅLAB ha möjlighet att anpassa Mälardalstaxans priser i det fall trafikoperatören inför biljetter med liknande giltighet till lägre pris.

För att vid behov möjliggöra en framtida anpassning av Mälardalstaxan nedåt utan ägarnas godkännande, föreslås att besluten om att godkänna priser hos ägarna utformas som att ägarna godkänner takpriser för respektive relation.

Nuvarande prissystem

Dagens regionalstågstrafik bedrivs av SJ AB under eget varumärke med grund i det TiM-avtal som ingicks år 1995 och som sedan förnyats i olika omgångar. Idag finns i systemet såväl subventionerade som i stort kommersiella linjer. SJ definierar och prissätter själva alla biljetter, även på de linjer som är subventionerade. Därutöver gäller genom särskilda avtal respektive RKTMs länsperiodkort inom Sörmlands- Västmanlands- och Örebro län samt i Östergötlands län på sträckan Kolmården – Norrköping.

TiM-taxan

För pendlingsresande i kombination med SJ:s regionaltåg och länens anslutande buss- och spårtrafik finns en försäljningssamverkan, TiM-taxan. TiM-taxan innebär att respektive aktör rabatterar sina 30 dagars periodbiljetter med 6-12 procent när de säljs i kombination med varandra. TiM-biljetter säljs av SJ, ibland med respektive RKTMs ombud. TiM-biljetterna marknadsförs av SJ och MÅLAB gemensamt via ett marknadsbolag, TiM AB.

Utöver TiM-taxan finns den sedan länge etablerade möjligheten att köpa Resplus-biljetter, vilka är kombinerade enkelbiljetter mellan olika trafikföretag (inklusive RKTMs trafik). Resplus administreras av Samtrafiken och säljs främst av SJ via sj.se, men även av andra trafikföretag och resebyråer som den oberoende försäljningskanalen resrobot.se.

I TiM-taxan finns sedan något år också en variant av enkelbiljetter i form av TiM 24, som innebär att en enkelresa med SJ kombineras med en 24-timmars periodbiljett för resor i SL-trafiken eller stadstrafiken i någon av städerna i Mälardalen. Försäljningen är dock liten, i genomsnitt kring 10 biljetter per dag.

Införandet av Mälardalstaxan innebär att försäljningssamarbetet inom TiM kommer att avvecklas.

Mälardalstaxan

Det framtagna förslaget till Mälardalstaxa utgår från de principer som anges i Samverkansavtalets Bilaga D Principer för prissättning.

Mälardalstaxan ska omfatta giltighet för resenären att inom geografiskt sammanhängande områden resa i parternas trafik som bedrivs under avtal om allmän trafik. I detta ingår både den av MÅLAB avtalade regionala tågtrafiken och parternas övriga buss- och spårtrafik.

...

För produkter i Mälardalstaxan ska prissättningen utformas utifrån nedanstående riktlinjer.

- *Mälardalstaxan och prissättningen av dess produkter ska bidra till att trafiken uppfattas som ett länsövergripande och sammanhållet trafiksystem. Prissättningen ska vidare kunna uppfattas som lättbegriplig och logisk och prisnivån i jämförbara relationer bör vara likartad. Behov av länsvis anpassning av priserna, som innebär en avvikelse i förhållande till prissystemets övergripande logik, ska ske genom införande av giltighet för parternas egna produkter.*
- *För att undvika oönskad överströmning mellan Mälardalstaxan och parternas egna prissystem ska priset på produkterna i Mälardalstaxan som lägst vara samma som priset för produkter i parternas trafik med motsvarande geografisk giltighet.*

På övergripande nivå för hela trafiksystemet ska prissättningen eftersträva att dagens relativa pris- och intäktsnivå upprätthålls.

Principiell utformning av Mälardalstaxan

Förslaget till prissättning är skapad utifrån Samverkansavtalets krav att vara lättbegriplig och logisk samt att prisnivån i jämförbara relationer bör vara likartad.

Den föreslagna utformningen av Mälardalstaxan innebär en relationsbaserad prissättning ”station till station”, där priset i grunden styrs av avståndet mellan regionaltågsstationerna för en given färdväg. För bytesresor redovisas den närmsta eller trafikalt mest naturliga resvägen även om det i teorin går att resa på flera olika sätt i många relationer. Över tid kan det finnas behov av att anpassa prissättningen för alternativa resvägar, t ex i samband med trafikomläggningar. Besluten hos ägarna behöver därför fattas på ett sätt som ger MÅLAB operativ möjlighet att prissätta relationer och resvägar som idag inte kunnat förutses.

För giltigheten i RKTМ-trafiken, dvs all upphandlad trafik *förutom* de regionala tåg MÅLAB sluter avtal om, är det olämpligt att definiera giltigheten mellan relationer pga det mycket stora antalet stationer och hållplatser. Istället utformas giltigheten som ett geografiskt zonsystem enligt samma modell som idag nyttjas i RKTМ-trafikens taxsystem. En biljett för en sträcka gäller för RKTМ-resor i zonerna längs sträckan. Storleken och utformningen av zonsystemet bygger på länens befintliga zonsystem.

- För Stockholms och Uppsala län, som har enhetstaxa för 30-dagars periodkort i SL- och UL-trafiken, gäller biljetterna för resor i hela länet oavsett start- eller slutstation.
- För övriga län utgörs zonerna av kommuner eller grupper av kommuner. För att möjliggöra parallella resor är zonerna alltid sammanhängande.

Zongränserna kan över tid komma att behöva justeras, exempelvis i samband med att ändringar av zonsystem görs för den lokala trafiken inom ett län. Zonkartan underställs därför inte ägarna för godkännande utan utgör en del av de resevillkor som MÅLAB:s styrelse kan besluta om.

I vissa fall omfattar zonen för RKTМ-trafikens giltighet flera regionalstågsstationer, t ex ligger Ransta och Sala inom samma zon. En biljett Sundbyberg - Ransta gäller då för regionaltåg sträckan Sundbyberg via Västerås till Ransta. Med samma biljett går det att resa vidare till Sala, *men inte med UVEN-tåget* utan genom byte till VL:s buss Ransta – Sala.

Sortiment i Mälardalstaxan

I enlighet med Samverkansavtalet tecknas MÄLAB:s trafikavtal som tjänstekoncessioner där operatören tillåts prissätta och sälja enkelbiljetter för i huvudsak sällanresenärer. Mälardalstaxans sortiment ska utgöras av 30-dagarsbiljetter och andra biljetter i huvudsak avsedda för arbets-, studie och annat vardagligt resande.

Utöver 30-dagarsbiljetter föreslås biljettsortimentet även omfatta biljetter med giltighet i 90 samt 365 dagar (ett år).

Biljetterna i Mälardalstaxan föreslås säljas till helt respektive reducerat pris, där biljetter för reducerat pris kan användas av barn upp till 6 år, ungdomar från 7 till 19 år samt studenter. Priset för biljetter till reducerat pris utgörs av 75 procent av priset för en biljett till helt pris.

I bifogad tabell finns en nyckel baserad på det normala priset för 30 dagars periodbiljett för framräkning av reducerat pris, samt för biljetter med giltighetstid 90 dagar och ett år.

Prissättning av 30-dagars periodbiljett

I bilaga redovisas matriser med priser mellan alla relationer. Priserna avser 30-dagars periodbiljetter, inklusive moms. Därutöver finns en omräkningstabell för övriga biljetter.

Varje biljett prissätts med en startkostnad om 800 kr och därefter 20 kr per kilometer järnvägssträcka. För att minska antalet prisnivåer görs en avrundning uppåt eller nedåt till tvåhundra kronor.

Nedan redovisas exempel på prissättning och giltighet i en relation.

Sträckan Stockholm C – Västerås C är avrundat 110 km.

En 30-dagars periodbiljett på sträckan kostar 3000 kr (800 kr + 20 kr x 110 km)

Biljett gäller i

- Av MÅLAB avtalad regionalstågstrafik (motsvarande SJ Regional) på Mäljarbanan mellan Stockholm C, Sundbyberg, Bålsta, Enköping och Västerås C
- SL:s trafik inom Stockholms län
- UL:s trafik inom Uppsala län
- VL:s samt Tåg i Bergslagens trafik inom Västerås kommun (Västerås C – Dingtuna)

Rabatt för biljetter utanför centrala Stockholm

I relationer utanför centrala Stockholm har tåget en lägre konkurrenskraft gentemot bilen, där bilister slipper ta hänsyn till köer, trängselskatt och parkeringsproblem. En rabatt om 400 kr införs därför för biljetter som inte gäller för resor till/från Flemingsberg, Stockholm C och Sundbyberg.

Prisgolv 1000 kr eller lägsta pris för RKTMBiljett på samma sträcka

Ett prisgolv införs så att lägsta pris, oavsett kilometeravstånd, är 1000 kr alternativt RKTMBiljetts pris för motsvarande biljett ifall dessa är högre. Syftet med golvet är att säkerställa att Mälardalstaxans biljetter inte blir billigare än en RKTMBiljett med motsvarande giltighet. I relationer mellan Stockholms och Uppsala län innebär detta att UL/SL-taxans prisnivå, idag 1450 kr, kommer utgöra golv. Eftersom det framräknade priset i Mälardalstaxan för relationen Märsta - Knivsta är 1000 kr, innebär detta att priset i den relationen med största sannolikhet kommer behöva justeras uppåt när Mälardalstaxan börjar säljas.

Besluten hos ägarna föreslås utformas så att MÅLAB vid behov kan höja priset på biljetter i Mälardalstaxan, ifall motsvarande höjning görs av en RKTMBiljett med motsvarande giltighet.

Biljett "Hela Mälardalen" för 3200 kr

En biljett införs som gäller i alla relationer inom Mälardalstaxans område (alla sträckor och alla zoner), vilken säljs för 3200 kr. Det innebär att det inte säljs relationsbaserade biljetter för ett högre pris än 3000 kr. Resenärer på längre sträckor då fritt kan välja olika resvägar. Exempelvis kan resenärer på sträckorna Arboga – Stockholm eller Örebro – Stockholm resa både söder och norr om Mälaren.

I bifogad pristabell innebär ett pris om 3200 kr att biljetten gäller för alla relationer.

Tillägg för Arlanda C

Ett särskilt tillägg föreslås finnas för biljetter till/från Arlanda, på motsvarande sätt som idag gäller för resor med SL:s pendeltåg. Tillägget motiveras av de speciella villkor med av- och påstigningsavgifter till infrastrukturförvaltaren A-Train som gäller för den stationen. Besluten hos ägarna föreslås utformas så att MÅLAB kan justera priset på biljetter med giltighet för Arlanda C utifrån aktuella kostnader för av- och påstigning. För en SL 30-dagarsbiljett är Arlandatillägget idag 300 kr.

Resevillkor och medföljande barn

Resevillkor för resande i kollektivtrafik utformas dels med hänsyn till de krav som ställs för trafiklaget (t ex regler om att ta med cykel där praktiska möjligheter kan skilja mellan buss och regionalståg), betalssystemets begränsningar (t ex hur ett köp går till eller hur validering ska ske) och villkor kopplade till den aktuella biljettypen (t ex rätt att ta med barn utan kostnad eller villkor för resegaranti).

Resevillkor för Mälardalstaxan och MÅLAB:s trafik ska harmonisera med den regionala kollektivtrafiken snarare än den interregionala. I den mån skillnader finns mellan länen eftersträvas en harmonisering mot SL-trafiken, då huvuddelen av de resenärer som gör parallella och anslutande resor kommer att göra detta med SL:s trafik.

Från SL:s reseregler finns några viktiga undantag.

- Resenärer med Mälardalstaxans biljetter ges rätt att ta med två barn 0-6 år utan kostnad. SL tillåter en vuxen att ta med obegränsat antal barn 0-6 år samt på helgerna sex barn upp till 11 år. Regelen innebär en gemensam miniminivå, men inget hindrar en RKTM att tillämpa mer generösa regler.
- Ingen rätt för pensionärer att resa till reducerat pris. Pensionärsrabatten är inte standardiserad och efterfrågan från (icke förvärvsarbete) pensionärer på att köpa 30-dagars periodbiljett för regionalstågsresor torde generellt vara låg.

För andra biljetter än Mälardalstaxan gäller trafikoperatörens resevillkor, vilket kan innebära andra åldersgränser eller villkor för medtagande av barn. Exempelvis tillämpar SJ idag 15 år som åldersgräns för barn.

Fullständiga resevillkor för Mälardalstaxan och resande med MÅLAB:s tåg fastställs av MÅLAB vid senare tillfälle.

Resegaranti

Avtalade trafikföretag åläggs att tillämpa en resegaranti för Mälardalstaxan motsvarande den resegaranti som gäller för operatörernas egna biljetter. För RKTM:s trafik gäller den resegaranti som finns i respektive län.

Jämförelse mellan dagens taxa och Mälardalstaxan

För resenärerna blir den stora skillnaden mot dagens SJ/TiM-taxa att kravet på tilläggsbiljett för RKTM-trafiken upphör. Istället ingår parallell och anslutande RKTM-trafik i Mälardalstaxans biljett, på samma sätt som gäller i förhållandet mellan RKTM:s egna buss- och tågtrafik och inom de län som har avtal med SJ om periodkortsgiltighet. På vissa sträckor blir därför utbudet större genom att det blir möjligt för resenärerna att nyttja både regionalståg och RKTM-trafik som går parallellt. Detta har störst

betydelse på sträckor där det finns SL-pendeltåg; Stockholm – Uppsala, Stockholm – Gnesta och Stockholm – Bålsta.

På samma sätt som med RKTMs zonbaserade 30-dagarsbiljetter blir Mälardalstaxans biljetter då också möjliga att nyttja också för lokala fritidsresor. Därmed sänks tröskeln för de som idag enbart reser med regionaltåg till att också mer frekvent resa med RKTMs trafik.

Skillnad i pris- och intäktsnivå mellan dagens taxa och Mälardalstaxan

Jämfört med dagens SJ-prissättning innebär Mälardalstaxans priser en mer enhetlig prissättning i avståndsmässigt likvärdiga relationer.

I jämförelse med en 30-dagarsbiljett med TiM-tillägg innebär priserna genomgående en prissänkning. Däremot blir rena regionaltågsresor ("plattform till plattform") ofta något dyrare, framförallt sådana med centrala Stockholm som målpunkt.

Bedömningen är att Mälardalstaxan grovt bör generera likartade totala intäkter som dagens TiM-taxa vid oförändrat resande. Det faktum att de nuvarande TiM-tilläggen inkluderas i priset skapar i realiteten en prissänkning för många som idag inte reser kollektivt, vilket bedöms leda till en försäljningsökning.

Ersättningsmodell för Mälardalstaxan

Hur intäkterna från Mälardalstaxan ska fördelas regleras i Samverkansavtalets bilaga D, vilket innebär att 90 procent av nettointäkterna (intäkter exklusive moms och försäljningsprovision) ska ses som intäkter för regionala resor mellan en eller flera zoner. En regional resa kan, utöver regionaltåg, också vara resa i RKTMs parallella buss- och pendeltågstrafik.

10 procent av nettointäkterna ska ses som intäkter för lokalt resande med buss- och spårtrafik. De 10 procenten ska fördelas mellan länen utifrån resande och huvuddelen kommer därför sannolikt att tillfalla Stockholms län.

Fördelningen mellan intäkter för regionalt respektive lokalt resande bygger ursprungligen på den faktiska fördelningen av intäkter från nuvarande TiM-taxans 30-dagarskort.

Fördelning av intäkter mellan flera trafikföretag på samma sträcka

I de fall MÄLAB har flera trafikavtal på samma sträcka och/eller det förekommer omfattande *parallellt* resande i RKTMs parallella trafik, anger samverkansavtalet att de intäkterna fördelas mellan alla parter på sträckan. Principen redovisas i exempel nedan.

Mellan städerna X och Y ger Mälardalstaxan möjlighet att resa med Tågbolagets regionaltåg och Bussbolagets expressbussar, samt lokala resor i respektive ort (zon) och inom orter på sträckan däremellan.

Under ett år säljs biljetter med Mälardalstaxan på sträckan för 100 miljoner kr, exklusive moms.

Resanderäkningar och biljettmaskinstatistik gör att MÄLAB bedömer att det totalt görs 500 000 resor med Mälardalstaxan på sträckan. Av dessa görs 400 000 (80 procent) med regionaltåg och 100 000 (20 procent) med expressbuss.

Från intäkterna om 100 miljoner kr dras 4,5 procent eller 4,5 miljoner kr i försäljningsprovision, vilken tillfaller den eller de parter som MÄLAB haft avtal med om försäljning av biljetterna.

Från resterande 95,5 miljoner kr dras 1/10 eller 9,5 miljoner kr som MÄLAB ersätter RKTМ för giltigheten för lokala resor i enlighet med villkoren i Samverkansavtalet.

Av kvarvarande 86 miljoner kr tillfaller 80 procent eller 68,8 miljoner Tågbolaget, medan 17,2 miljoner tillfaller Bussbolaget.

Giltighet för RKTМ:s periodkort

Idag finns giltighet för länsperiodkort på SJ:s regionaltåg inom Sörmland, Västmanland, Örebro och Östergötland (endast Kolmården – Norrköping). Avtalen är tecknade direkt mellan SJ och respektive RKTМ.

I samverkansavtalet regleras att giltighet för länsperiodkort även kan finnas framöver mot att respektive RKTМ ersätter MÄLAB motsvarande som om resande skett med Mälardalstaxan¹.

I bifogad pristabell anges priser för alla relationer som Mälardalstaxan kan komma att gälla mellan. I de relationer där RKTМ inför giltighet för länsperiodkort säljs dock inga biljetter för Mälardalstaxan, utan priserna utgör istället grund för beräkning av ersättning från RKTМ till MÄLAB och vidare från MÄLAB till trafikoperatör.

¹ Om avtal tecknas om periodkortsgiltighet blir det möjligt att nyttja ett länsperiodkort för den del av regionaltågssträckan som befinner sig inom aktuellt län. T ex kan en resenär Vingåker – Stockholm resa sträckan Vingåker – Gnesta på Sörmlandstrafikens länskort kombinerat med en biljett i Mälardalstaxan för sträckan Gnesta – Stockholm.

Däremot blir det inte möjligt att nyttja zongiltigheten i Mälardalstaxan för att resa vidare på regionaltåg inom länet. Det är alltså inte möjligt att köpa en biljett i Mälardalstaxan Örebro – Arboga och fortsätta med regionaltåget till Kungsör, även om VL:s länskort gäller på regionaltåg på sträckan Arboga – Kungsör. Om Arboga och Kungsör ingår i samma zon i Mälardalstaxan är det dock möjligt att nyttja Mälardalstaxebiljetten för VL:s buss på sträckan.

GARANTIFÖRBINDELSE AVSEENDE**HYRESMANS ÅTAGANDE**

För det rätta fullgörandet av Mälardalstrafik MÄLAB AB:s, organisationsnummer 556425-0610 (nedan kallat ”**Hyresmannen**”), samtliga nuvarande och framtida förpliktelser i förhållande till AB Transitio, organisationsnummer 556033-1984 (nedan kallat ”**Bolaget**”), enligt ingångna hyresavtal avseende spårfordon vilka Landstinget Västmanland, org nr 232100-0172 (nedan kallat ”**Borgensmannen**”), har begärt att Bolaget skall beställa eller låta hyra ut, går Borgensmannen härmed i borgen såsom för egen skuld till dess full betalning sker. Borgensåtagande skall även omfatta de eventuella skadestånd som hyresmannen kan komma att förpliktas att utge till Bolaget enligt hyresavtal till följd av bristande uppfyllelse av ett eller flera åtaganden i sådant avtal. De ingångna hyresavtalen avser fordon av typen Regina och X12 och avser följande fordonsindivider;

X12	Regina
X 3191	9001
X 3192	9002
X 3193	9003
	9004

Eventuella krav mot Borgensmannen med stöd av denna garantiförbindelse skall framställas skriftligen till Borgensmannen under adress: Landstinget Västmanland, Landstingshuset, 721 89 Västerås.

Twist i anledning av denna garantiförbindelse skall slutligen avgöras genom skiljedom enligt Regler för Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut. Skiljenämnden skall bestå av tre ledamöter. Institutet skall äga rätt att utse samtliga ledamöter även om särskilda omständigheter skulle föreligga. Skiljeförfarandet skall äga rum i Stockholm och på svenska språket.

[ort] [datum] 2016
Landstinget Västmanland
gm

/Underskrift(-er)/

/Namnförtydligande(-n) och titel

AVTAL ANGÅENDE PARTSBYTE

Mellan Landstinget Västmanland, org nr 232100-0172, (Landstinget) och AB Transitio, org nr 556033-1984, (Bolaget) föreligger två hyresavtal avseende hyra av fordon av typen Regina och X12. De aktuella hyresavtalen avser följande fordonsindivider; Regina 9001, 9002, 9003 och 9004 samt X12 3191, 3192 och 3193.

Landstinget överlåter härmed samtliga sina rättigheter och skyldigheter enligt ovan nämnda hyresavtal till Mälardalstrafik MÄLAB AB. Bolagets medgivande bekräftas nedan. Partsbytet sker med verkan från Tidtabellsskiftet T17, 2016-12-11.

Detta avtal har upprättats och utväxlats i tre likalydande exemplar.

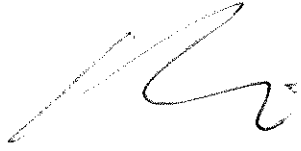
Västerås den 9/5 2016

Stockholm den 30/4 2016

LANDSTINGET VÄSTMANLAND

Mälardalstrafik MÄLAB AB

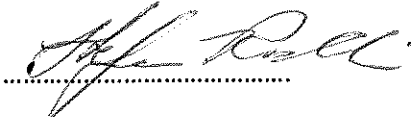

.....
Maria Linder

.....
Mirken Levin

Detta avtal angående partsbyte godkännes till alla delar.

Stockholm 19/9 2016

AB TRANSITIO

.....
Stefan Kallin

GARANTIFÖRBINDELSE AVSEENDE

HYRESMANS ÅTAGANDE

För det rätta fullgörandet av Tåg i Bergslagen AB:s, organisationsnummer 556470-2107 (nedan kallat ”**Hyresmannen**”), samtliga nuvarande och framtida förpliktelser i förhållande till AB Transitio, organisationsnummer 556033-1984 (nedan kallat ”**Bolaget**”), enligt ingångna hyresavtal avseende spårfordon vilka Landstinget i Västmanland, org nr 232100-0172 (nedan kallat ”**Borgensmannen**”) har begärt att Bolaget skall beställa eller låta hyra ut, går Borgensmannen härmed i borgen såsom för egen skuld, för den andel som motsvarar Borgensmannens ägarandel i Hyresmannen, till dess full betalning sker. Borgensåtagande skall även omfatta de eventuella skadestånd som hyresmannen kan komma att förpliktas att utge till Bolaget enligt hyresavtal till följd av bristande uppfyllelse av ett eller flera åtaganden i sådant avtal. De ingångna hyresavtalen avser fordon av typen Regina och X14 och avser följande fordonsindivider.

X14	Regina
X 3190	9005
X 3223	9006
X 3231	9007
X 3234	9008
X 3235	9009
	9011
	9012
	9013
	9014
	9015
	9018
	9019
	9020
	9021
	9022
	9023
	9024
	9025
	9039
	9056
	9057
	9068
	9037

Eventuella krav mot Borgensmannen med stöd av denna garantiförbindelse skall framställas skriftligen till Borgensmannen under adress: Landstinget Västmanland, Landstingshuset, 721 89 Västerås.

Twist i anledning av denna garantiförbindelse skall slutligen avgöras genom skiljedom enligt Regler för Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut. Skiljenämnden skall bestå av tre ledamöter. Institutet skall äga rätt att utse samtliga ledamöter även om särskilda omständigheter skulle föreligga. Skiljeförfarandet skall äga rum i Stockholm och på svenska språket.

[Ange ort] den / 2016
Landstinget Västmanland
gm

/Underskrift(-er)/

/Namnförtydligande(-n) och titel

AVTAL ANGÅENDE PARTSBYTE

Mellan Landstinget Västmanland, org nr 232100-0172, Region Örebro län org nr 232100-0164, Region Gävleborg org nr 232100-0198, och Region Dalarna, org nr 222000-1446, (Hyrestagarna) å ena sidan, och AB Transitio, org nr 556033-1984, (Bolaget), å andra sidan, föreligger ett hyresavtal avseende hyra av fordon av typen X14. Det aktuella hyresavtalet avser följande fordonsindivider; X 3190, X 3223, X 3231, X3234 och X 3235.

Hyrestagarna överlåter härmed samtliga sina rättigheter och skyldigheter enligt ovan nämnda hyresavtal till Tåg i Bergslagen AB (TiB), org nr 556470-2107. Bolagets medgivande bekräftas nedan. Partsbytet förutsätter att samtliga Hyrestagare har undertecknat en garantiförbindelse (Bilaga 9 till Aktieägaravtalet). När samtliga Hyrestagare har undertecknat garantiförbindelsen träder partsbytet ikraft. Vid samma tidpunkt som partsbytet i Hyresavtalet träder ikraft upphör Hyrestagarnas underhyresavtal, avseende ovan angivna fordonsindivider, med TiB att gälla.

Detta avtal har upprättats och utväxlats i sex likalydande exemplar.

Västerås den / 20
Landstinget Västmanland

Örebro den / 20
Region Örebro län

.....

.....

Gävle den / 20
Region Gävleborg

Falun den / 20
Region Dalarna

.....

.....

Borlänge den / 20
Tåg i Bergslagen AB

.....

Detta avtal angående partsbyte godkännes till alla delar.
Stockholm den / 20

AB Transitio

.....

Stefan Kallin